STUDIO VANDERSTEEN

20

BESSY

NATUURKOMMANDO

APSARA

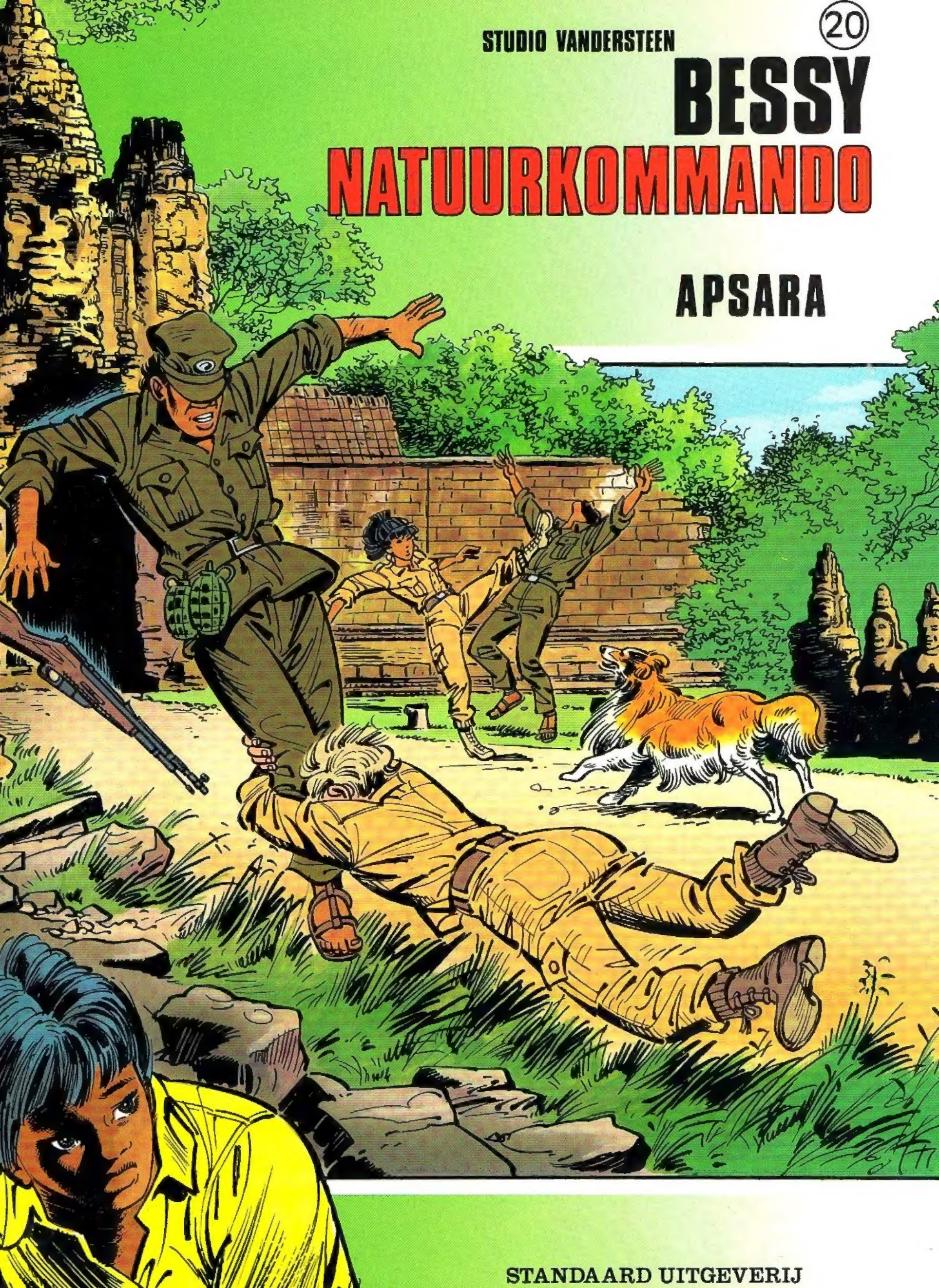

STANDAARD UITGEVERIJ

STUDIO VANDERSTEEN

APSARA

Tekeningen: Jeff Broeckx
Scenario: Marck Meul
Ininkting: Patrick Van Lierde
Kleur: Hannelore Vantieghem

Standaard Uitgeverij
Antwerpen-Weert

BESSY

Andy en Bessy vormen al jaren een hecht duo. Daar is nu verandering in gekomen. Het duo is nu een sympatiek trio geworden. Aneka weet precies hoe ze Andy moet aanpakken. En...er zijn er niet veel die dat kunnen.

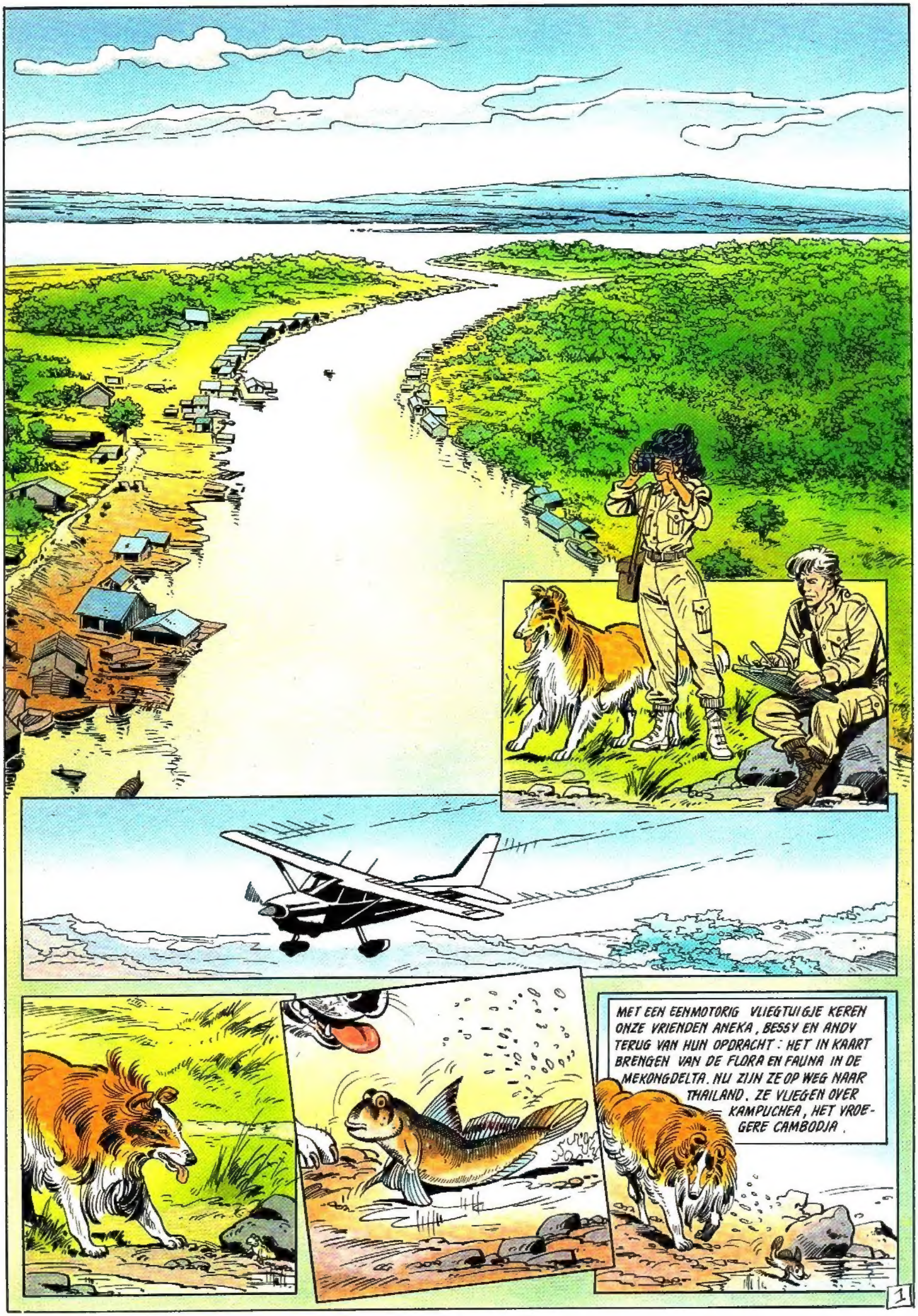
MET EEN EENMOTORIG VLIEGTUIGJE KEREN ONZE VRIENDEN ANEKA, BESSY EN ANDY TERUG VAN HUN OPDRACHT: HET IN KAART BRENGEN VAN DE FLORA EN FAUNA IN DE MEKONGDELTA. NU ZIJN ZE OP WEG NAAR THAILAND. ZE VLIEGEN OVER KAMPUCHEA, HET VROEGERE CAMBODJA.

CAMBODJA... CAMPUCHEA. JE ZEGT WAT JE WILT. BEIDE NAMEN BETEKENEN IN FEITE HETZELFDE: 'HET LAND VAN DE KHMERS.
JA, MENEER DE PROFESSOR. IK DOCUMENTEER ME OOK OVER DE LANDEN DIE WE BEZOEKEN.

VAN DE 9DE TOT DE 15DE EEUW OVERHEERSTE DE KUNSTZINNIGE CULTUUR VOL PRACHT EN PRAAL VAN DE KHMERS HEEL ZUIDOOST-AZIË. HET BEKENDSTE OVERBLIJFSEL HIERVAN IS HET PRACHTIGE TEMPELCOMPLEX IN ANGKOR.

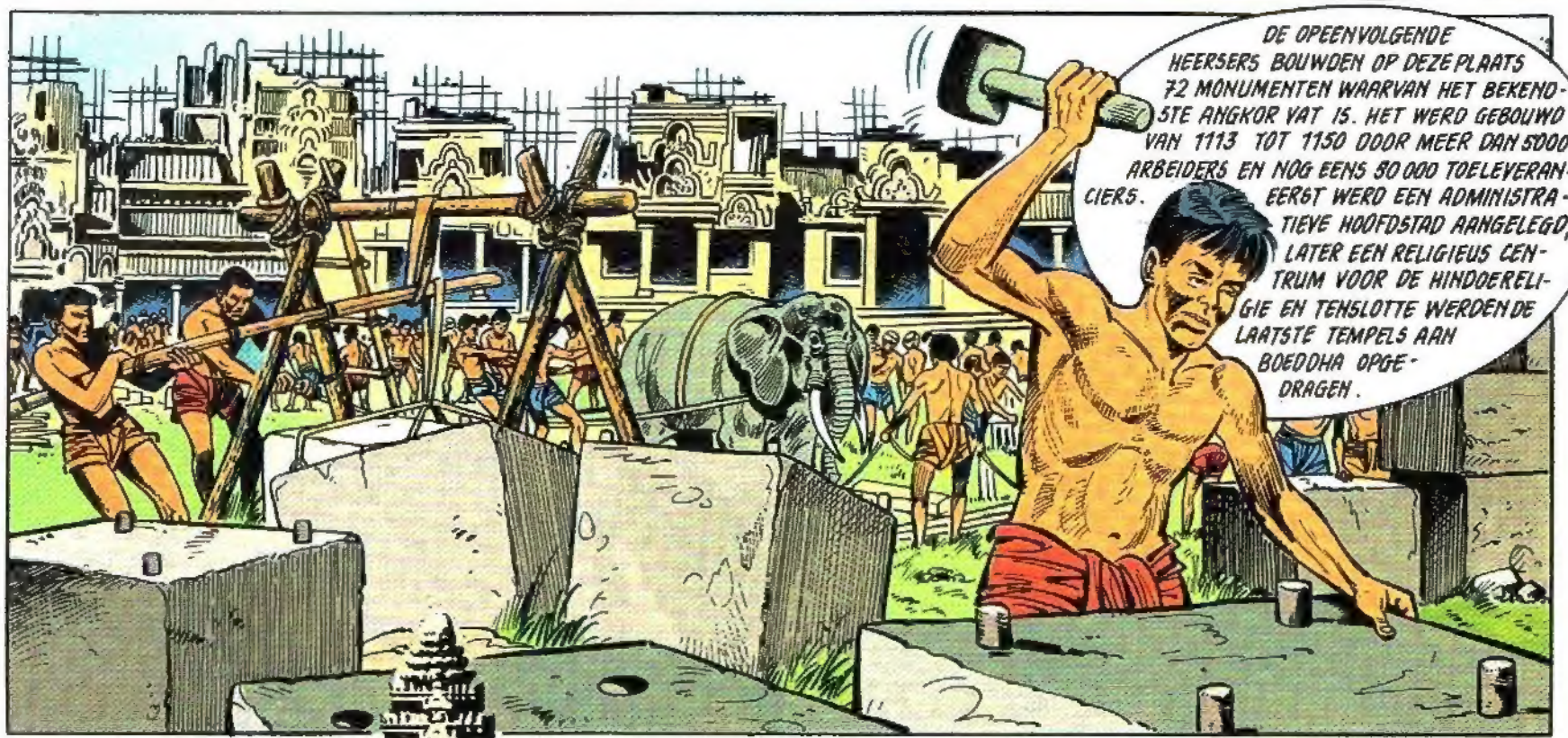
DE OPEENVOLGENDE HEERSERS BOUWDEN OP DEZE PLAATS 72 MONUMENTEN WAARVAN HET BEKENDSTE ANGKOR VAT IS. HET WERD GEBOUWD VAN 1113 TOT 1150 DOOR MEER DAN 5000 ARBEIDERS EN NOG EENS 30 000 TOELEVERANCIERS. EERST WERD EEN ADMINISTRATIEVE HOOFDSTAD AANGELEGD, LATER EEN RELIGIEUS CENTRUM VOOR DE HINDOERELIGIE EN TENSLOTTE WERDEN DE LAATSTE TEMPELS AAN BOEDDHA OPGEDRAGEN.

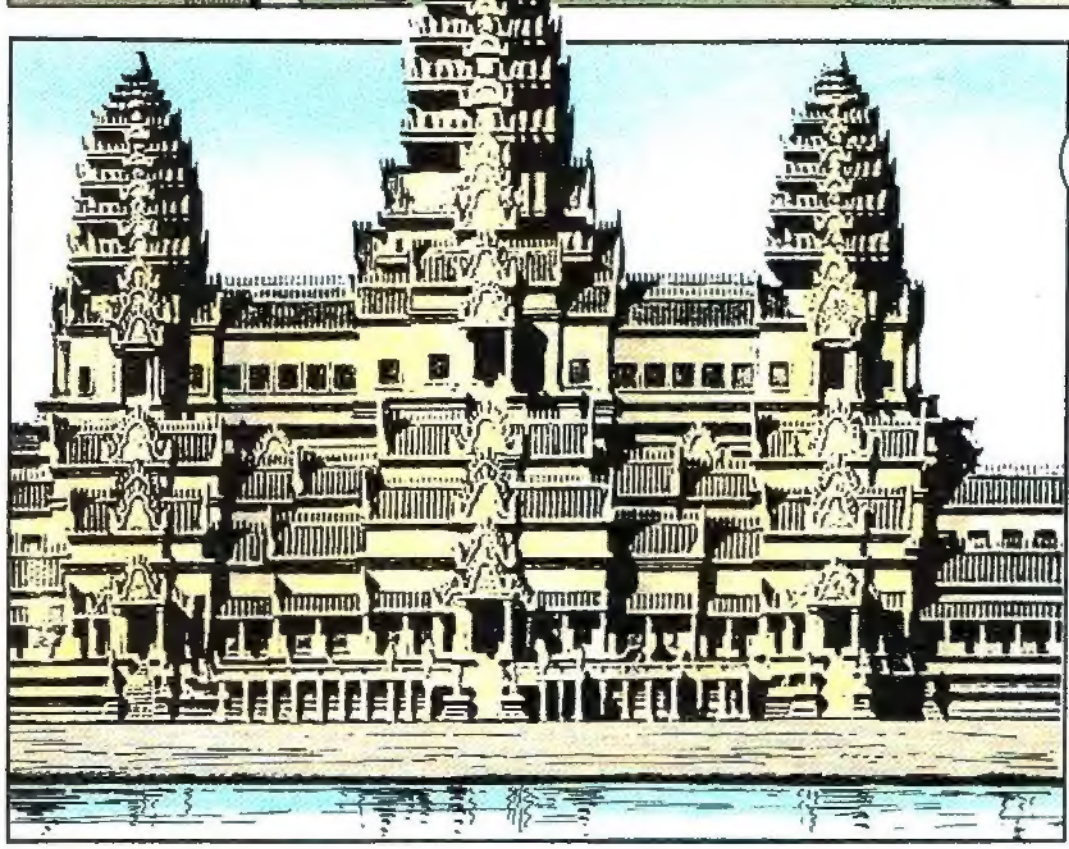

DANK ZIJ EEN GESOFISTIKEERD IRRIGATIESYSTEEM KONDEN VRUCHTBARE RIJSTVELDEN WORDEN AANGELEGD. OOIT VERSCHAFTEN DIE AAN MEER DAN EEN MILJOEN MENSEN ETEN.
2

SINDS DE VAL VAN ANGKOR HEEFT HET LAND STEEDS GELEDEN ONDER DE VERSCHRIKKINGEN VAN OORLOGEN. NA DE NIETS ONTZIENDE AMERIKAANS-VIËTNAMESE OORLOG ZAAIDE HET SCHRIKBEWIND VAN POL POT ER DOOD EN VERNIELING. DE STEDEN WERDEN ONTVOLKT, SCHOLEN WERDEN VERVANGEN DOOR 'OPVOEDINGSCENTRA': MILJOENEN MENSEN DIE HET NIET EENS WAREN MET HET NIEUWE REGIME, WERDEN MEEDOGENLOOS AFGEMAAKT.

DE 'KILLING FIELDS' OF KNEKELVELDEN DIE JE ER OP VELE PLAATSEN AANTREFT, GETUIGEN VAN DEZE GRUWEL.

EEN VIËTNAMESE INVASIE MAAKTE EEN EINDE AAN HET MISDADIGE REGIME VAN POL POT, MAAR VELE VAN ZIJN VOLGELINGEN VLUCHTTEN DE JUNGLE IN OM VANDAAR MET GUERRILLA-ACTIVITEITEN HET NIEUWE REGIME TE BESTRIJDEN.

WE HEBBEN RUIM VOLDOENDE FUEL VOOR EEN OMWEG. ZIN OM ANGKOR VANUIT DE LUCHT TE ZIEN ?

WAAROM NIET ?

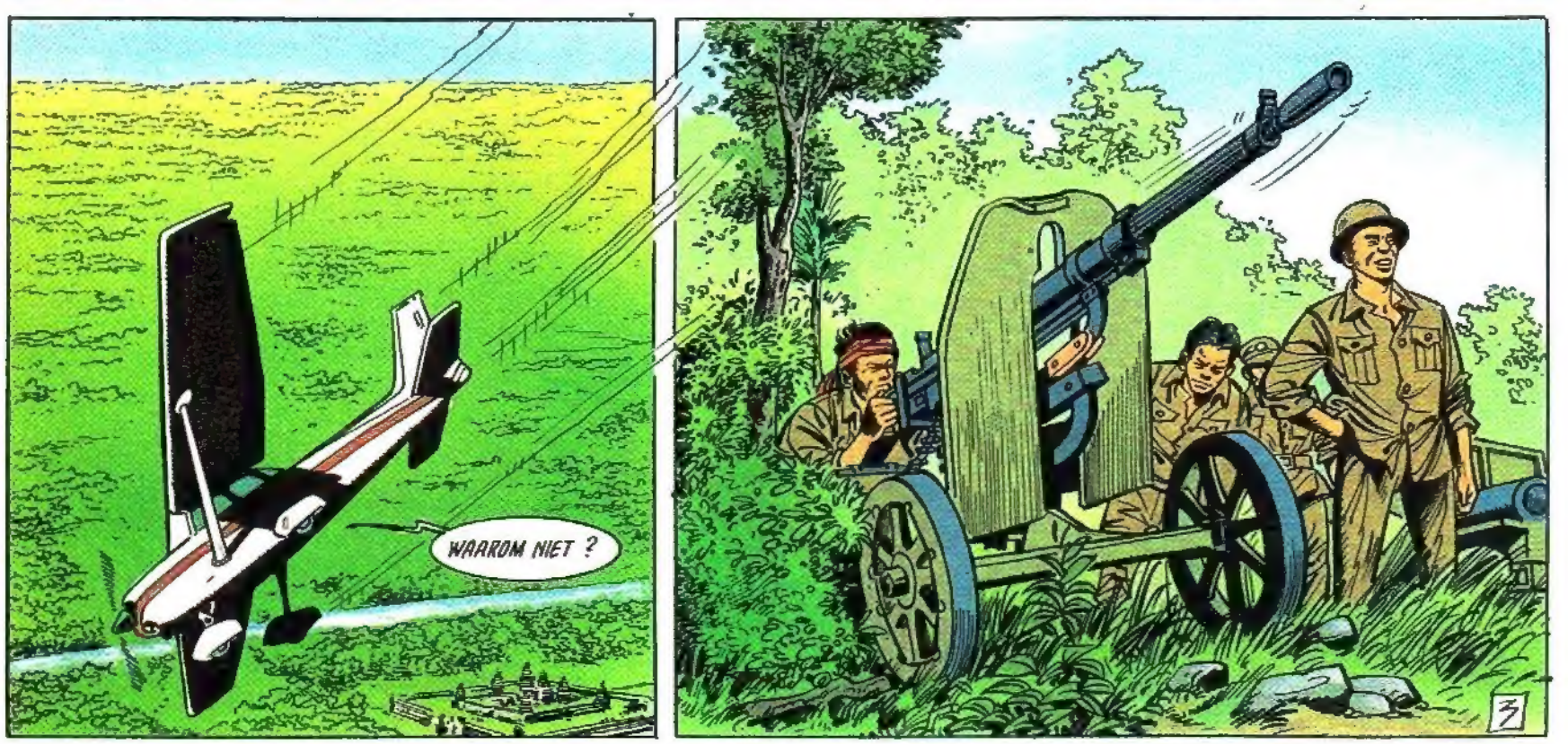

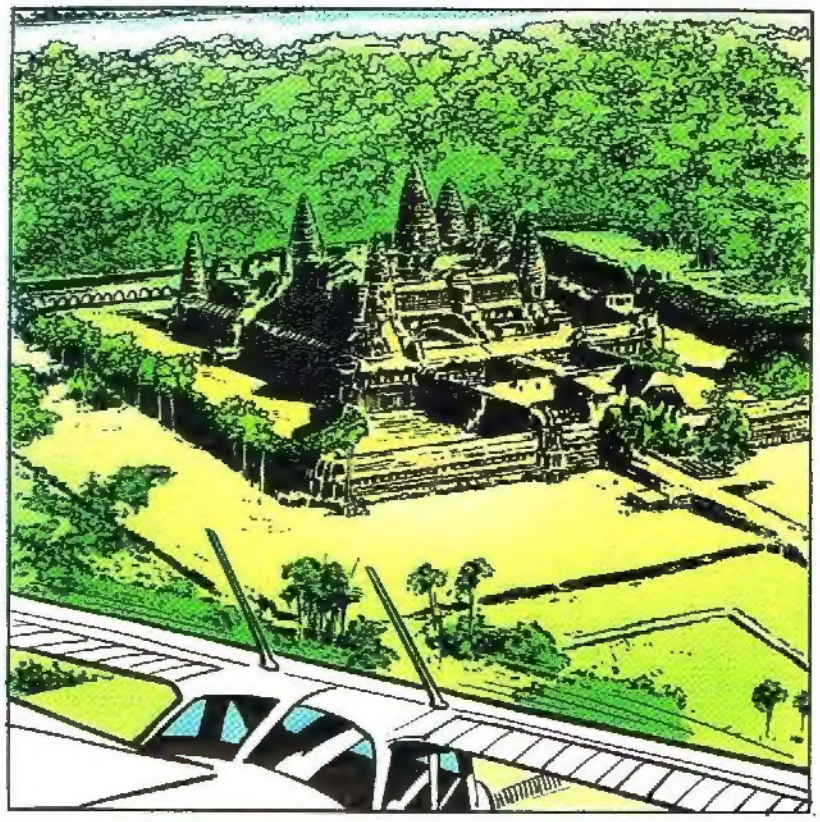

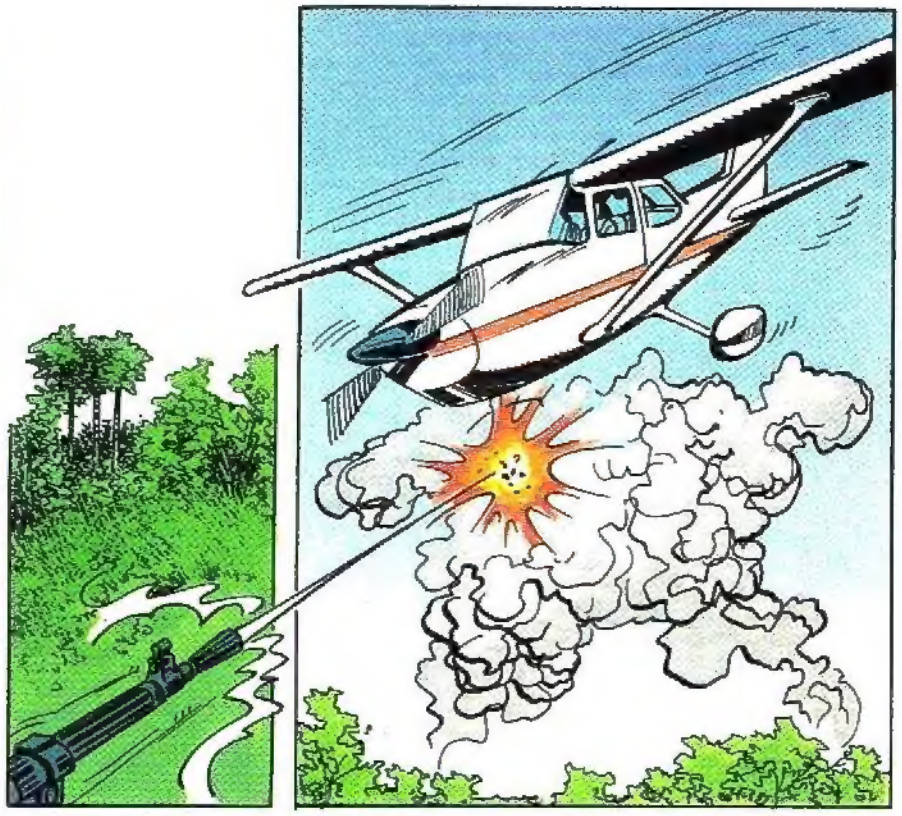

EEN GRANAAT ! LUCHTAFWEERGESCHUT !! DIE DAAR BENEDEN ZIJN GEK !!
VLUCHT !!

BWAM BWAM

HET GELUID VAN HET LUCHTAFWEER-GESCHUT TREKT DE AANDACHT VAN DE BOEREN OP DE RIJSTVELDEN .

ZE ZIJN BANG DAT ZOALS STEEDS DE BURGERBEVOLKING IN DE VIJANDELIJKHEDEN BETROKKEN ZAL WORDEN .

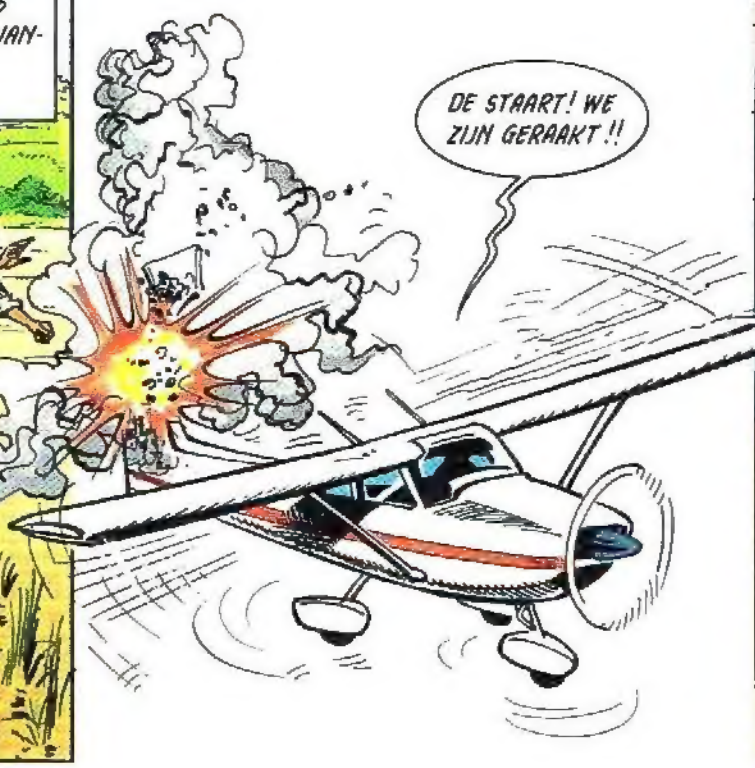
DE STAART! WE ZIJN GERAAKT !!

PROBEER HET VLIEG-TUIG AAN DE GROND TE ZETTEN !
DE BESTURING REAGEERT NIET MEER . WE STOR-TEN NEER !!

IN HET VLIEGTUIG VECHT ANDY VOOR ZIJN LEVEN EN DAT VAN ZIJN VRIENDINNEN.

DE SOLDATEN BEGINNEN ALVAST MET HET VIEREN VAN HUN 'GLORIERIJKE OVERWINNING'.

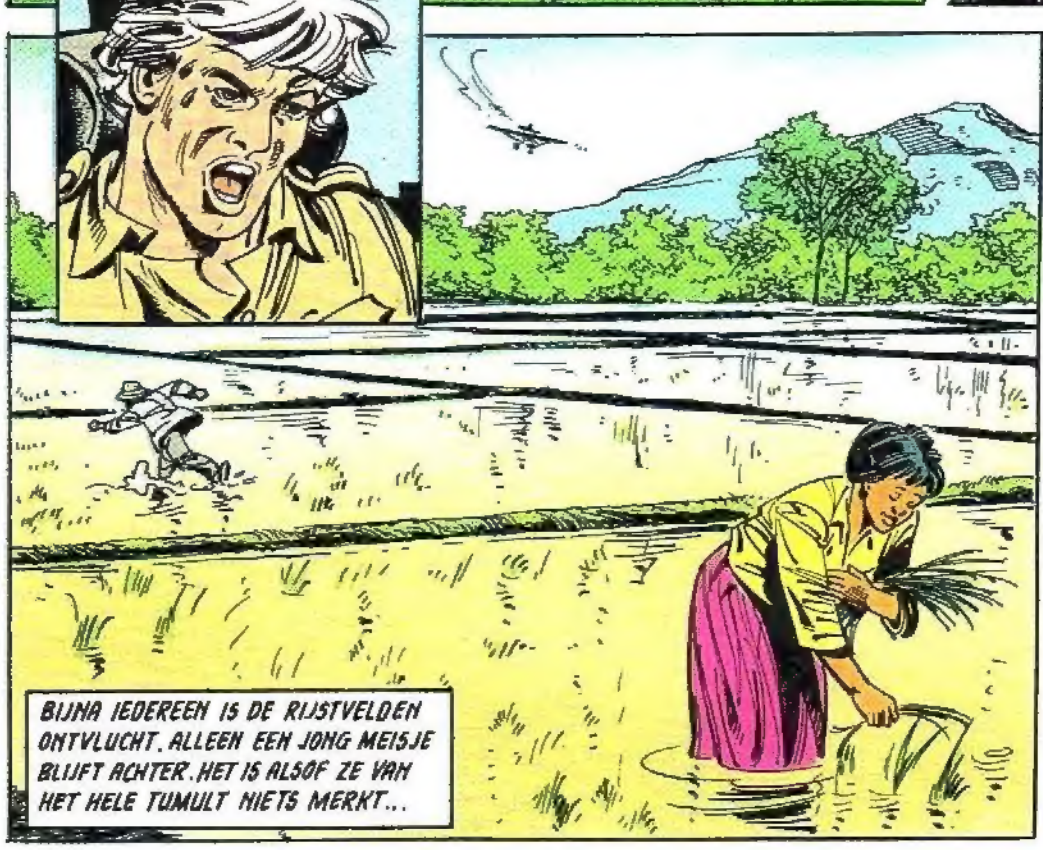
DE RIJSTVELDEN! HET WATER ZAL DE SLAG OPVANGEN!
BIJNA IEDEREEN IS DE RIJSTVELDEN ONTVLUCHT. ALLEEN EEN JONG MEISJE BLIJFT ACHTER. HET IS ALSOF ZE VAN HET HELE TUMULT NIETS MERKT...

IN EEN GESTAAG RITME TREKKEN HAAR HANDEN DE RIJST DIE MOET OVERGEPLANT WORDEN. TOT...

RUSTIG KIJKT HET VREEMDE MEISJE DE SLANG IN DE OGEN.

HET MEISJE VLUCHT NIET, MAAR HAAR VINGERS KROMMEN ZICH IN EEN VREEMD RITUEEL.

DE SLANG BEGRIJPT. EN KRONKELT WEG VAN HET MEISJE.

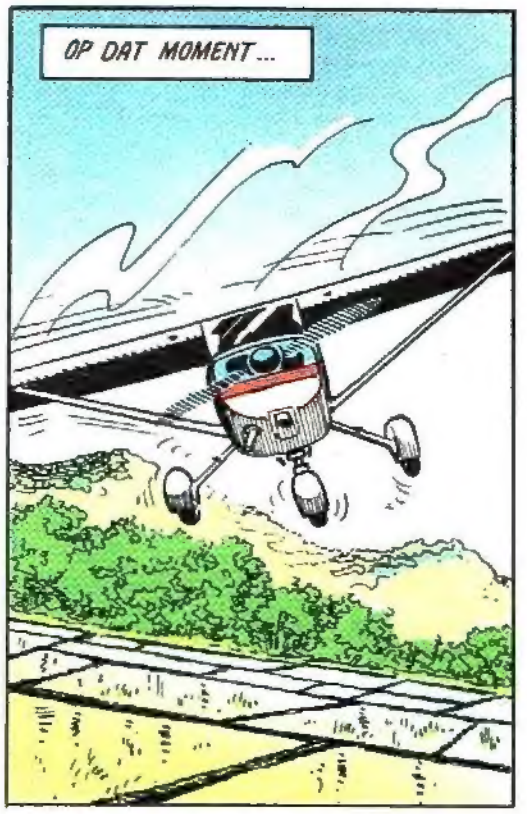
OP DAT MOMENT...

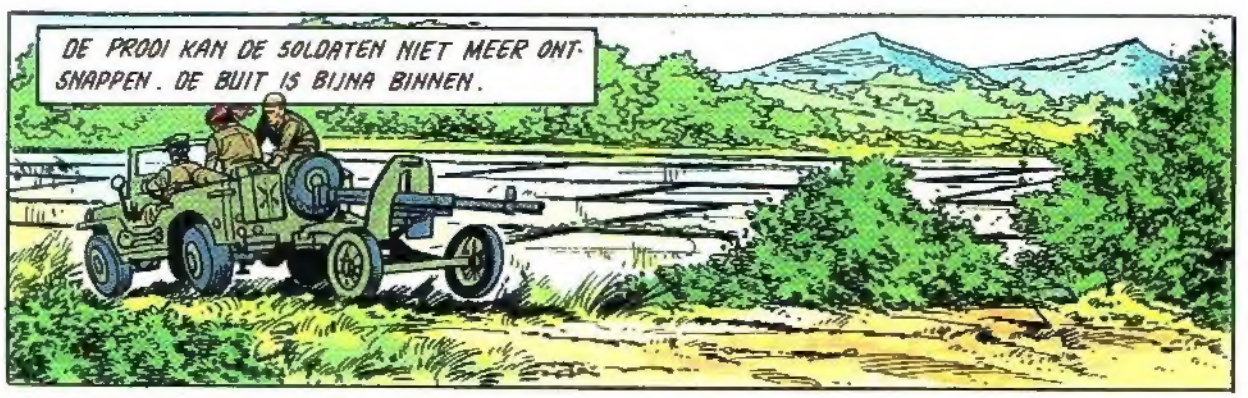
DE PRODI KAN DE SOLDATEN NIET MEER ONTSNAPPEN. DE BUIT IS BIJNA BINNEN.

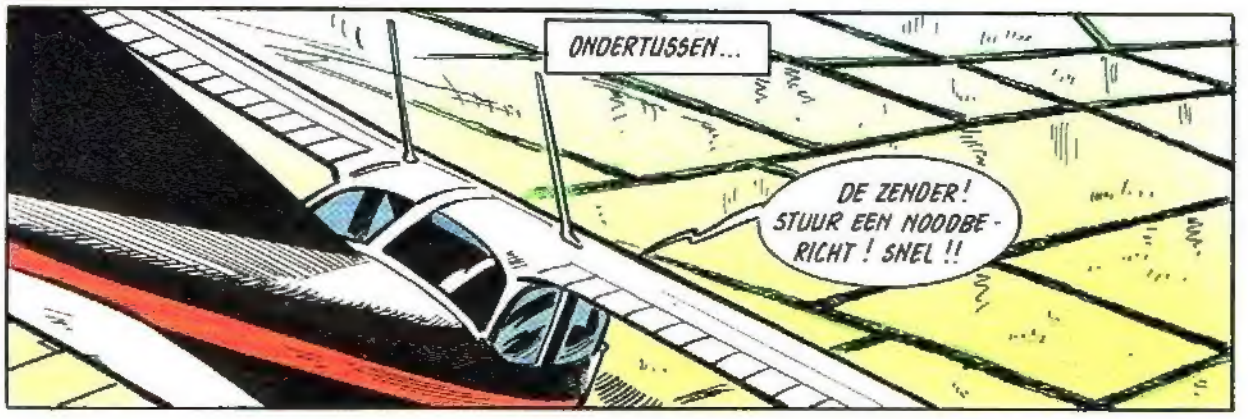
ONDERTUSSEN...
DE ZENDER! STUUR EEN NOODBERICHT! SNEL!!

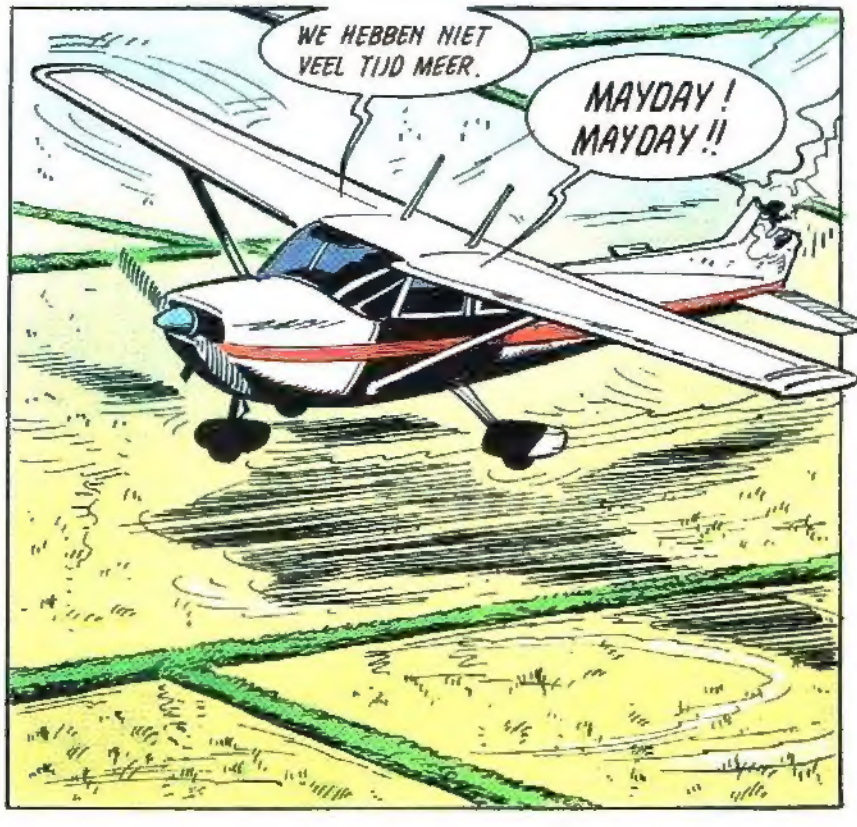
WE HEBBEN NIET VEEL TIJD MEER.
MAYDAY! MAYDAY!!

?!

VERWONDERD VOLGT HET MEISJE DE GOLVEN ...

WE LEVEN NOG! EEN WONDER!!
GINDER IS EEN DORP ! DAAR KUNNEN WE HULP ZOEKEN!!

EEN JEEP ! POLITIE OF IETS DERGELIJKS... WE MOETEN HUN AANDACHT TREKKEN.
HEEHOO ! HIERHEEN !!

EEN FATALE VERGISSING !

DIE IDIOTEN SCHIETEN OP ONS! LIGGEN!
PAW!

SPLASH

ONDERGEDOKEN POL POT-STRIJDERS . KIJK ... ACHTER HUN JEEP.
LUCHTAFWEERGESCHUT. HET ZIJN DEZELFDEN ALS DIE ONS NEERGEHAALD HEBBEN .
ZE WILLEN ONS VEL .

NEE ! DAAR ! EEN KIND . IN HUN PANIEK HEBBEN DE DORPELINGEN EEN KIND VERGETEN !!
BESSY ! DAAR...

OOK DE SOLDATEN HEBBEN DE MAKKELIJKE PRODI GEZIEN.

HUN GEVOELENS ZIJN AFGESTOMPT DOOR DE JARENLANGE ONMENSELIJKE OORLOGEN EN HET OVERMATIG GEBRUIK VAN DRUGS.

HET MENSELIJKE IS HEN VOLKOMEN VREEMD GEWORDEN. ZE MOETEN LEVEN VERNIETIGEN.

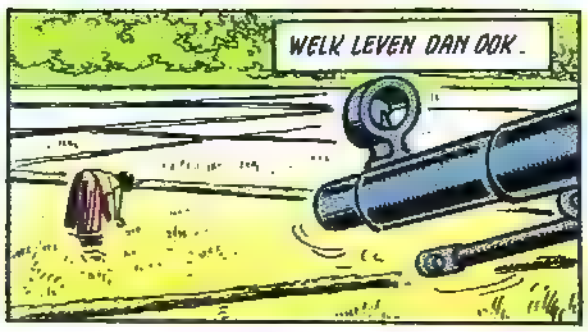
WELK LEVEN DAN OOK.

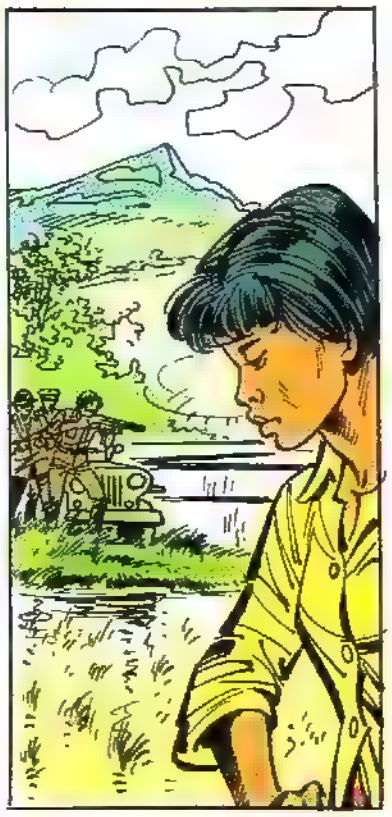

DE SCHOFTEN ! BESSY ! DOE IETS !

PAW!

VERVLOEKTE HOND !

MAAK 'M KAPOT !

NEE ! NIET DOEN !

EEN WANHOPIGE SMEEKBEDE VAN DE OUDERS MAG NIET BATEN . INTEGENDEEL .

HET MAAKT HEN ALLEEN AGRESSIEVER.

PAW!

PAW PAW TAK TAK TAK

PAW

PAW

VOORZICHTIG , BESSY ! HIERHEEN !!

HET VUREN VERPLAATST ZICH ! WE MOETEN HIER WEG VOOR ZE OP ONS AFSTORMEN !!

PAW

VERBERG JE ACHTER HET VLIEGTUIG !!

PAW

PAW
PAW
VOORLOPIG ZITTEN WE VEILIG.
IK HOOP MAAR DAT IEMAND JE NOODSEIN HEEFT OPGEVANGEN.

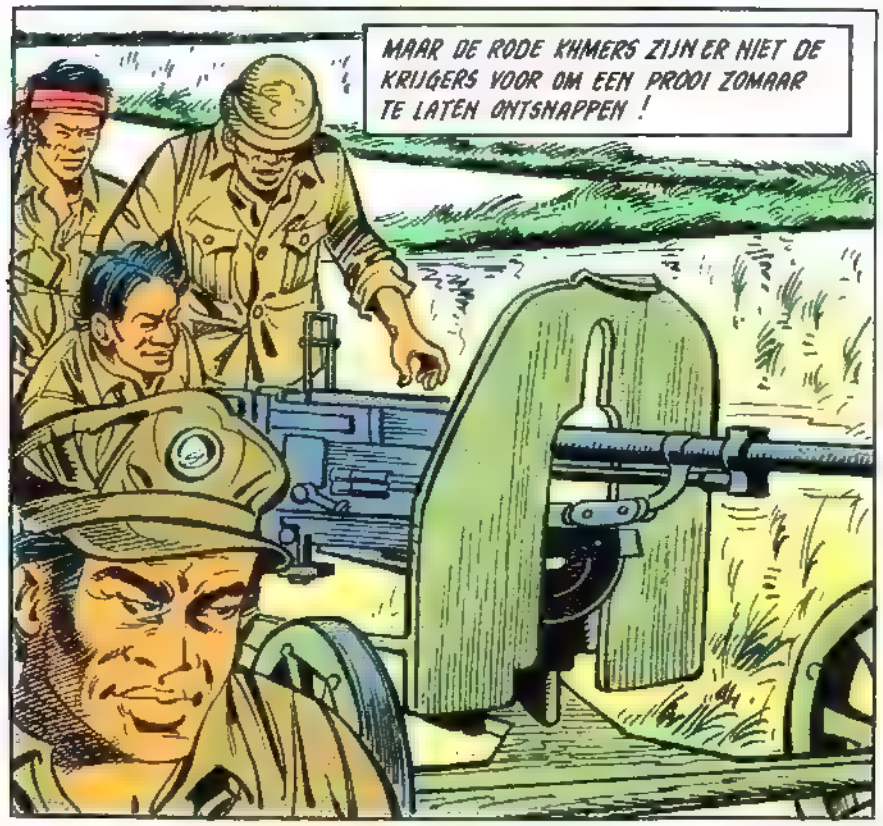
MAAR DE RODE KHMERS ZIJN ER NIET DE KRIJGERS VOOR OM EEN PROOI ZOMAAR TE LATEN ONTSNAPPEN !

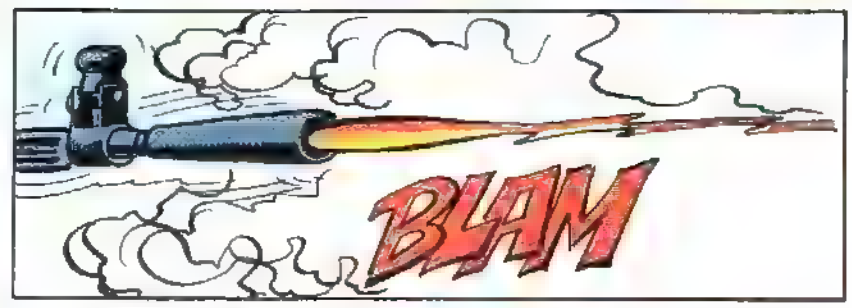
BLAM

DAT IS ONZE KANS OM TE ONTSNAPPEN. KOM MEE ...
WACHT! HET MEISJE !!

OPNIEUW DIE GEBIEDENDE BLIK, DE DWINGENDE OGEN VAN HET MEISJE DIE CONTACT ZOEKEN MET HET DIER ...

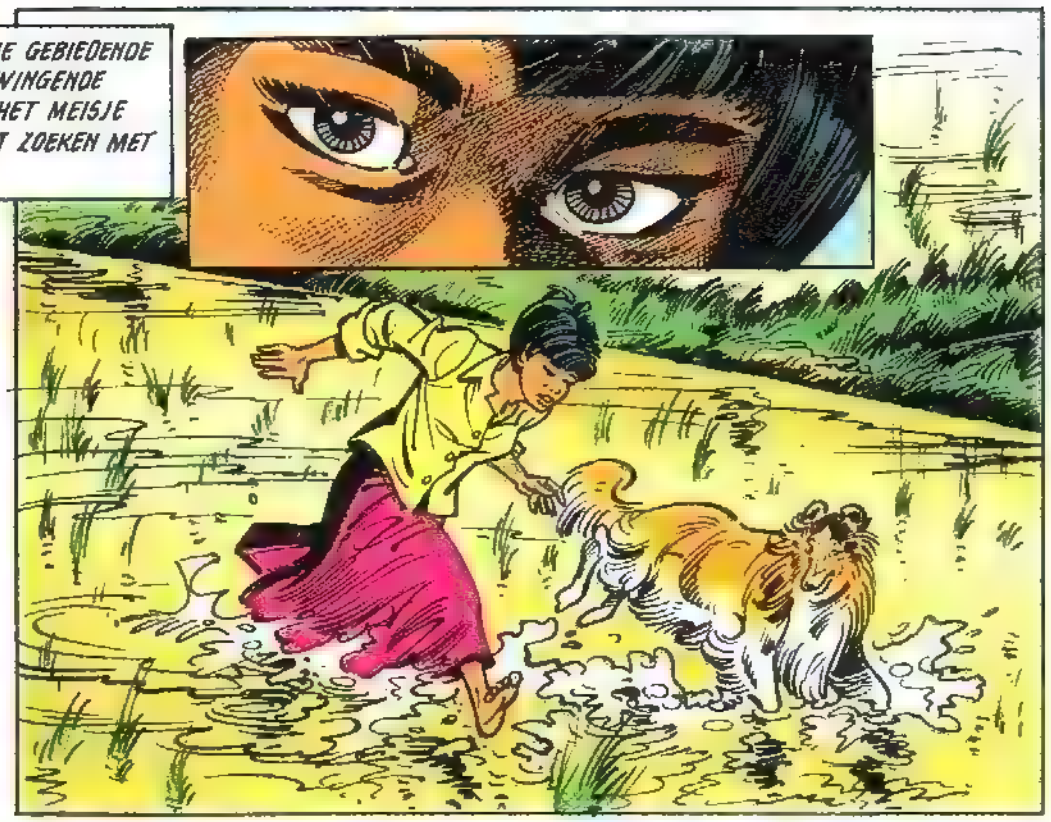

YEEEEH !

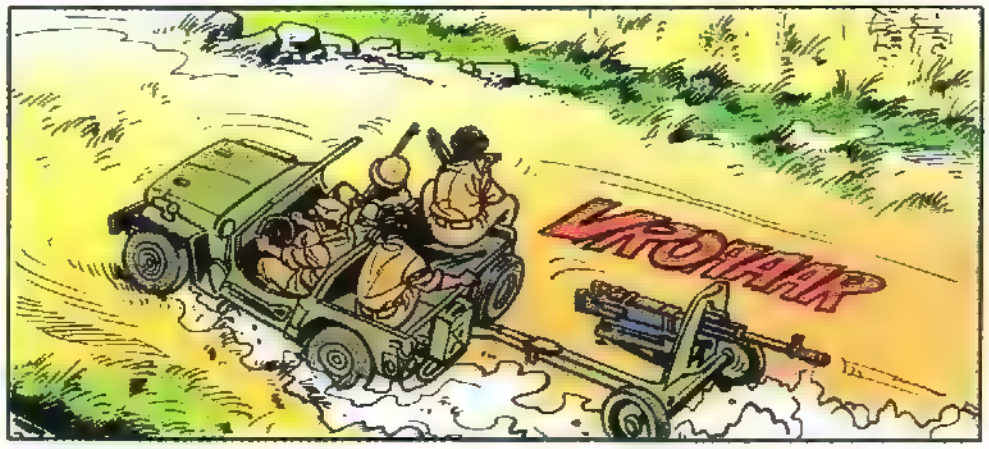
UKOMAAR

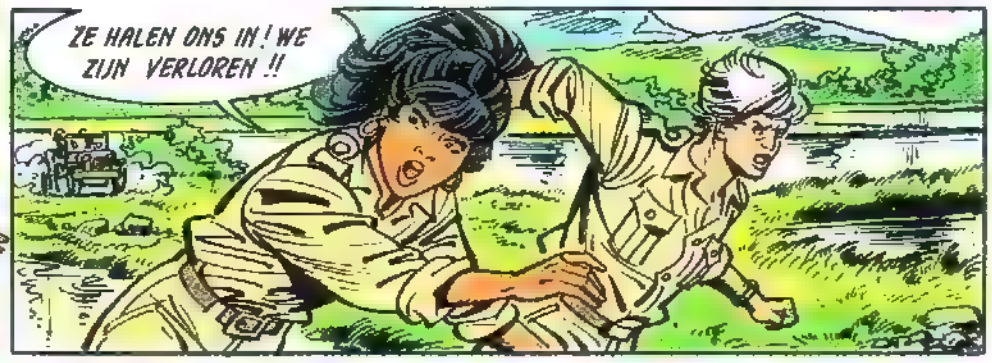
ZE HALEN ONS IN ! WE ZIJN VERLOREN !!

OOK HET MEISJE HEEFT HET GEVAAR GEZIEN. ZE RENT ANEKA EN ANDY VOORBIJ.

ZE WIL DAT WE GAAN LIGGEN. ZE IS GEK. ZO SPRINGEN ZE ONS DADELIJK OP ONZE NEK.
BESSY GEHOORZAAMT HAAR ! DOE WAT ZE BEVEELT !!

WAT DOET ZE NU ?

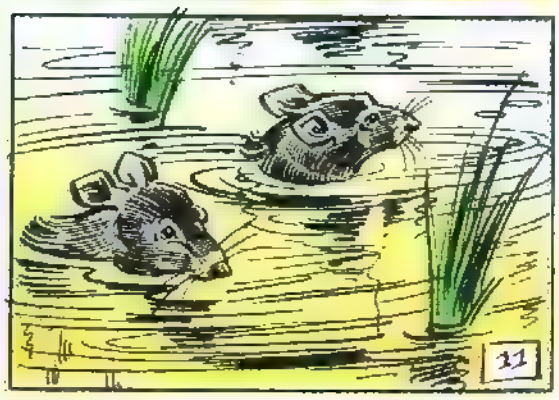

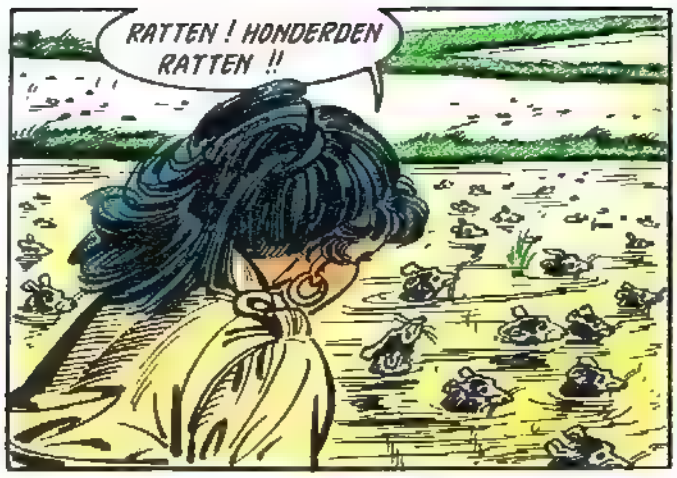
RATTEN ! HONDERDEN RATTEN !!

ZE GEHOORZAMEN HAAR ! HET IS ONGE-LOOFLIJK !!

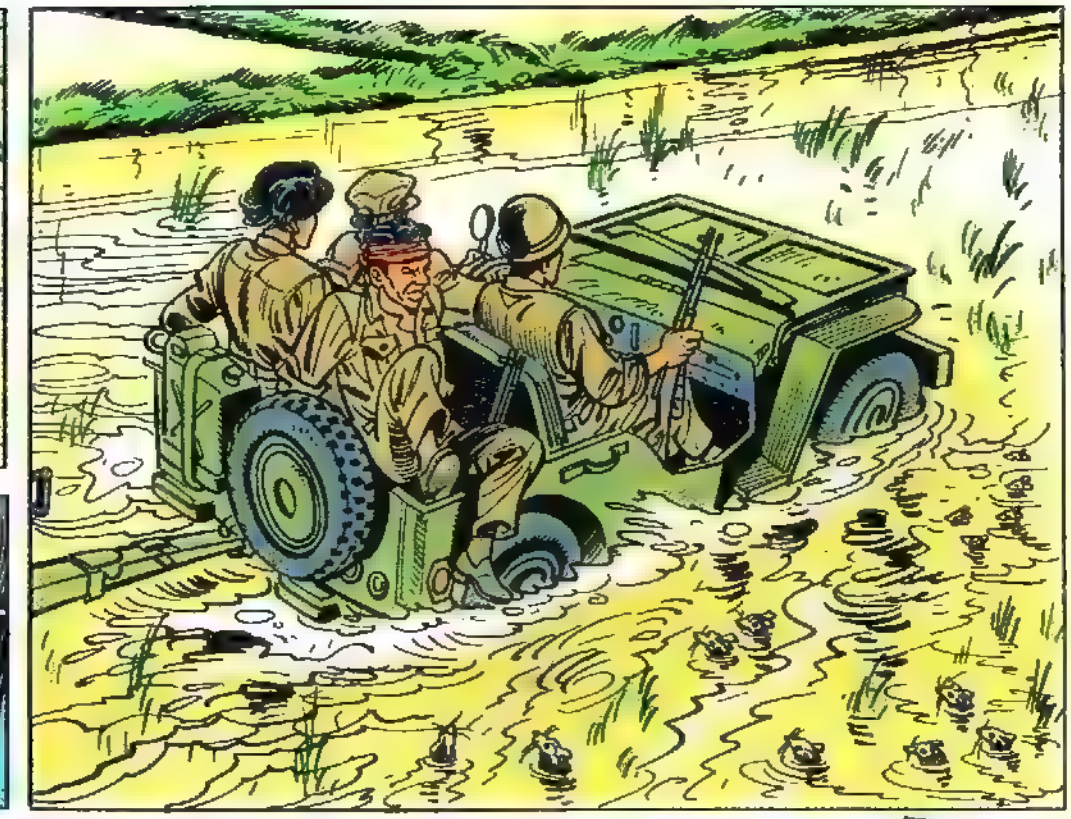

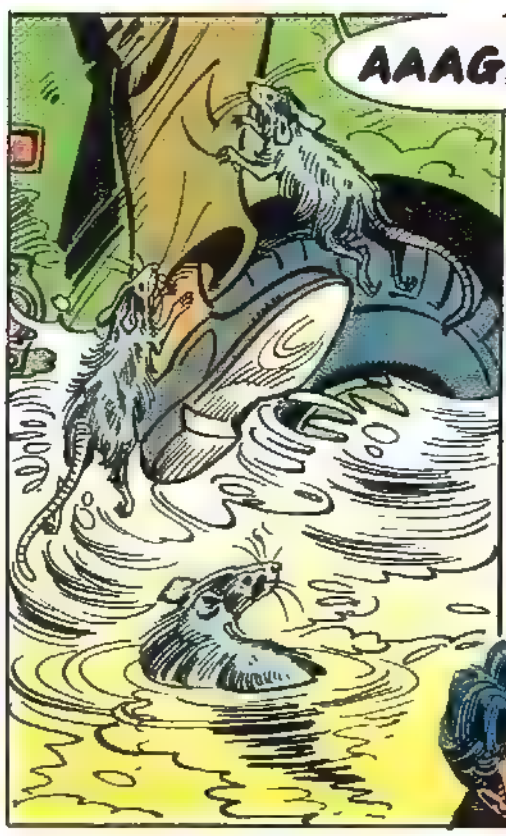
AAAGH !!

AUW!
ONGELOOFLIJK ! IK HAD NOOIT DURVEN DROMEN DAT WE NOG EENS DOOR RATTEN GERED ZOU-DEN WORDEN.

DAAR MIJMER JE LATER MAAR VERDER OVER. WE MOETEN HIERVAN PROFITEREN OM ER TUSSENUIT TE KNIJPEN .

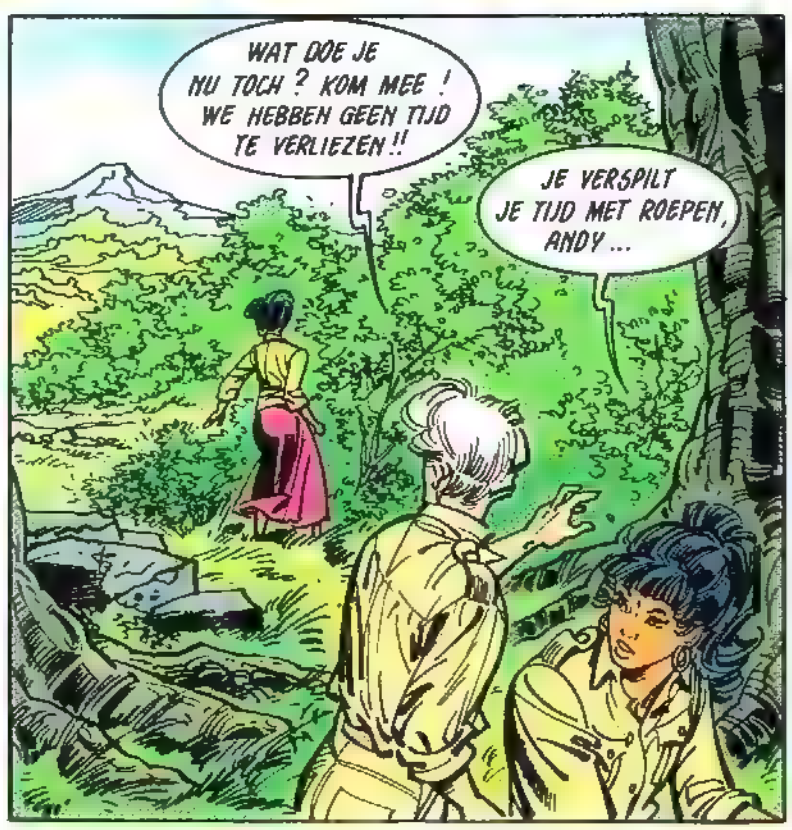
WAT DOE JE NU TOCH ? KOM MEE ! WE HEBBEN GEEN TIJD TE VERLIEZEN !!
JE VERSPILT JE TIJD MET ROEPEN, ANDY ...

HEB JE NOG NIET GEMERKT DAT ZE DOOFSTOM IS ?

EN TOCH PRAAT ZE MET HAAR GEEST.
EN MET HAAR LICHAAM. KIJK.

MAAR MET WIE? WAT WIL ZE VERTELLEN?
SNEL SCHUIFT HET HOOFD LINKS EN RECHTS. HET MEISJE BEGINT EEN RITUELE DANS...

ZE DANST VOOR DE GODEN VAN HAAR VOOROUDERS. ZE SMEEKT GENADE AF. VOOR HAARZELF, EN VOOR ONS.

IK VRAAG ME AF OF IK HAAR OOIT HELEMAAL ZAL LEREN KENNEN.

MOET DAT DAN OM VAN IEMAND TE KUNNEN HOUDEN? KIJK NAAR BOVEN EN JE ZULT VEEL BEGRIJPEN.

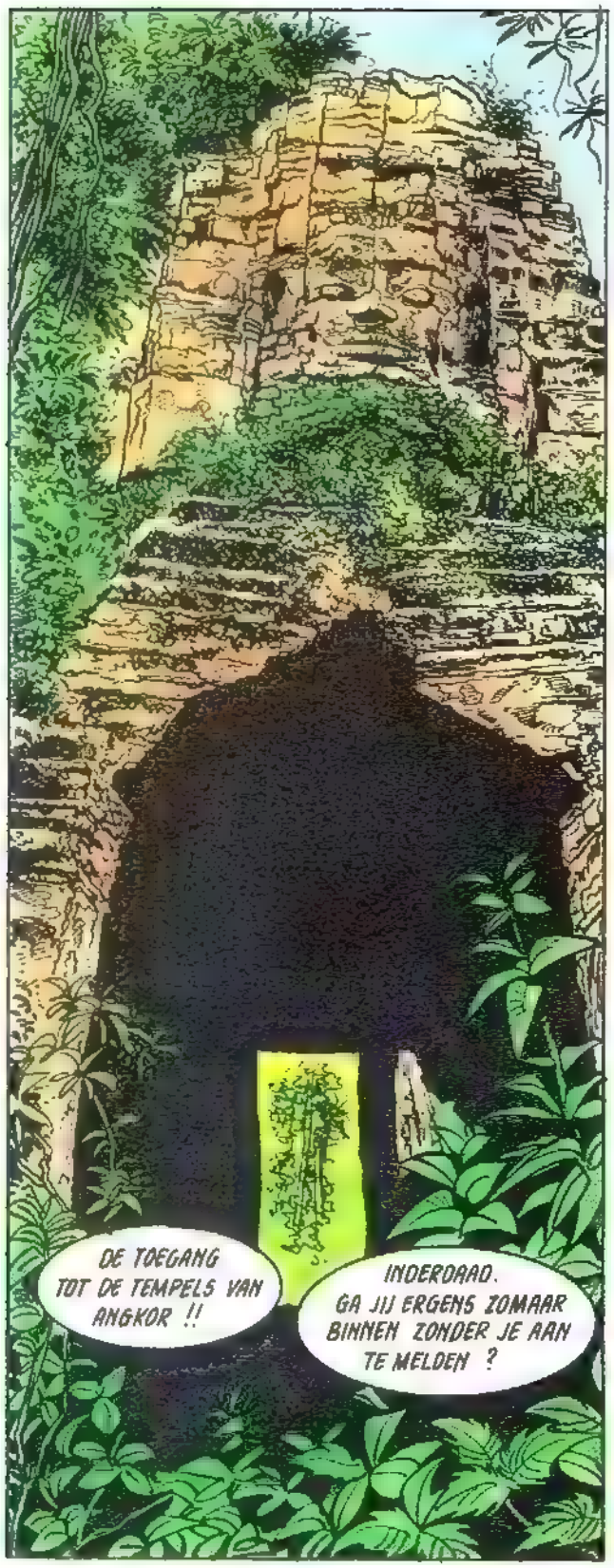
DE TOEGANG TOT DE TEMPELS VAN ANGKOR !!
INDERDAAD. GA JIJ ERGENS ZOMAAR BINNEN ZONDER JE AAN TE MELDEN ?

EUH ... NEE.
WELKOM, VREEMDELING.

HAHAHA ! JE LIJKT WEL EEN AMERIKAAN .

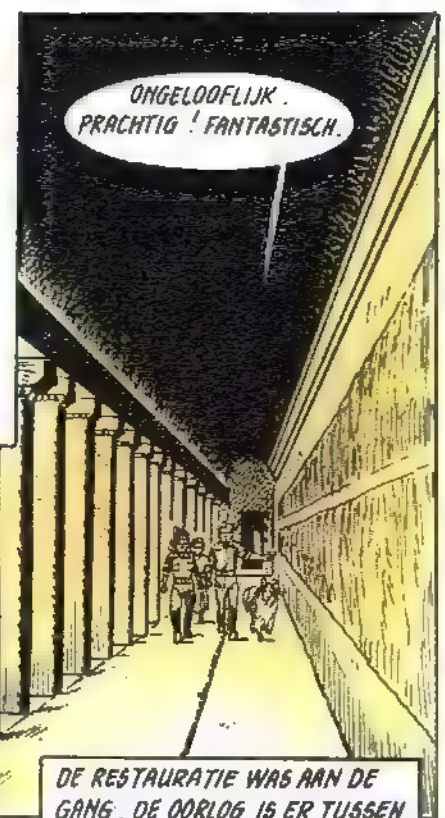
ONGELOOFLIJK . PRACHTIG ! FANTASTISCH.

MAG HET EVEN, JA ? IEDEREEN HEEFT DE MOND VOL OVER ONZE KATHEDRAALBOUWERS, MAAR DIT LATEN WE ONDER-KOMEN . HET IS EEN SCHANDE .

DE RESTAURATIE WAS AAN DE GANG . DE OORLOG IS ER TUSSEN GEKOMEN . KIJK RONDOM JE .

DE JUNGLE IS ONVER-BIDDELLIJK. ALS ER NIET SNEL WAT GEBEURT, IS ANGKOR TEN DODE OPGESCHREVEN .
WEL HEB JE NOU OOIT !!

EEN SCHANDE IS HET ! DE BORSTEN VAN DEZE DANSERES ZIJN GEWOON AFGESCHOTEN. WELKE MENS HAALT DIT IN ZIJN HOOFD?
GEEN MENS. SOLDATEN OP OOR-LOGSPAD. KRIJGERS . RAMBO'S MET MEER SPIE-REN DAN VERSTAND . KEN JE ZE NOG NIET ?

ANDY, KIJK. ONGELOOFLIJK. DE GELIJKE-NIS IS FRAPPANT . WIE ZIJN DIT ?
APSARA'S, ZIJ DIE ZONGEN EN DANSTEN VOOR DE GODEN .

APSARA . JA, DAT PAST BIJ HAAR . APSARA...

HET KIND KAN HET BEST VINDEN MET DE GROTE HOND.

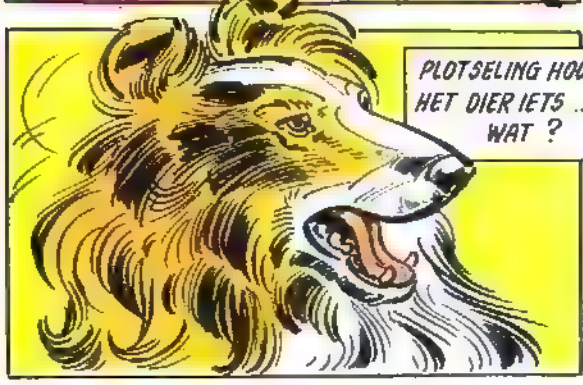
PLOTSELING HOORT HET DIER IETS ... WAT ?

WAT IS ER ?
LIGGEN !!

BRATATATA

ZEG DAT DAN METEEN.

DIE SCHOFTEN HEBBEN ONS SPOOR TERUG GEVONDEN.
ER IS GEEN ANDERE UITGANG. WE ZITTEN ALS RATTEN IN DE VAL.

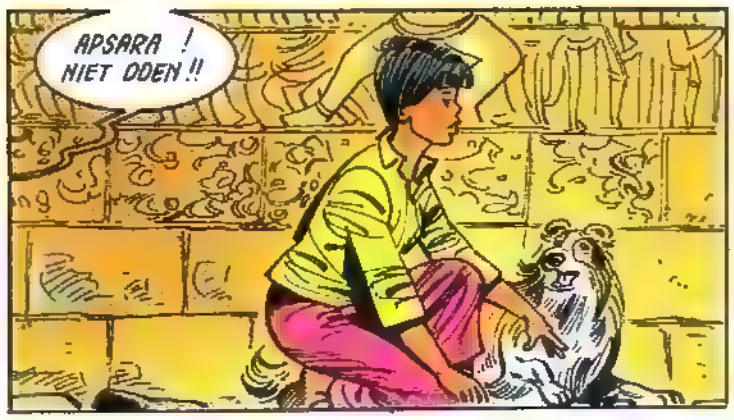
APSARA ! NIET DOEN !!

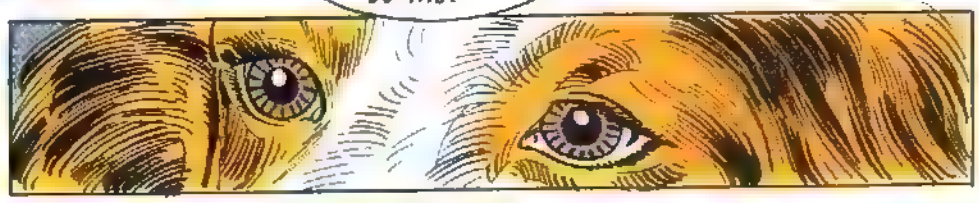

ZONDER ANGST STAPT HET MEISJE OP DE SOLDATEN TOE.

BANG LATEN DE BIJGELOVIGE SOLDATEN HUN WAPENS ZAKKEN.

OPNIEUW VOERT HET MEISJE EEN VREEMDE DANS UIT.

SCHIET HAAR NEER ! LAAT JE NIET DOEN DOOR WAT HOCUS-POCUS !
AANVALLEN !!
YAAAA
N... NEE !!
NEE !... NIET... ALSJEBLIEFT...
GOED GEDAAN, APSARA. ALLE DIEREN IN DE JUNGLE GEHOORZAMEN JE.
OHO ! MAAR DIT IS NIET ABNORMAAL. OMDAT DIE KEREL ZO SCHREEUWDE IN DE GANG, HEEFT HIJ DIE BEESTEN IN PANIEK GEBRACHT.
ARME KLEINE CULTUURMENS. OVERAL EN ALTIJD VIND JE EEN UITLEG VOOR ALLES.
UH ?!?
NU JA... ZOLANG JE MAAR GELUKKIG BENT.

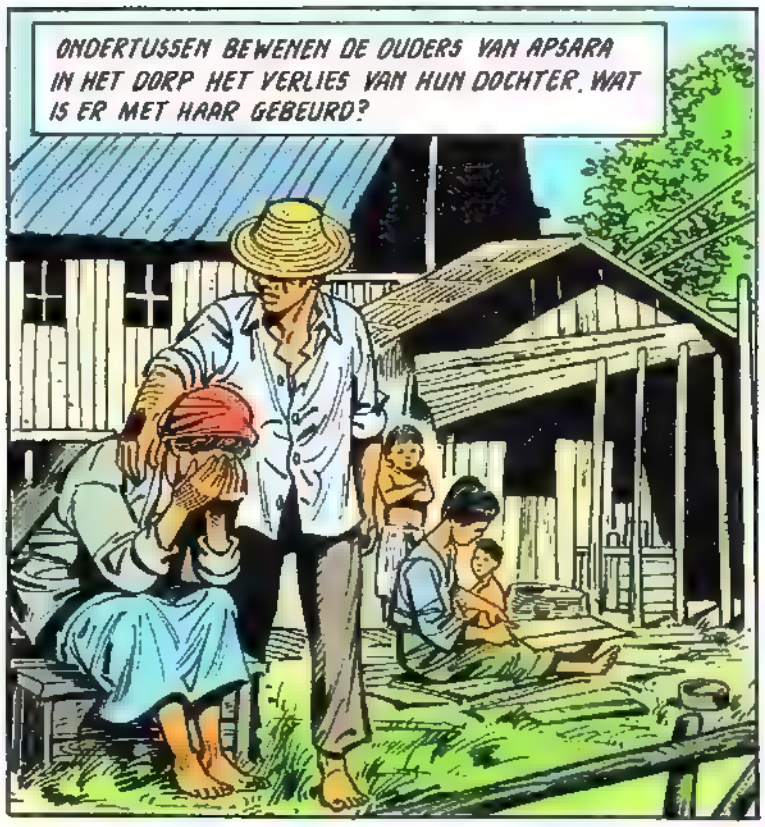
ONDERTUSSEN BEWENEN DE OUDERS VAN APSARA IN HET DORP HET VERLIES VAN HUN DOCHTER. WAT IS ER MET HAAR GEBEURD?

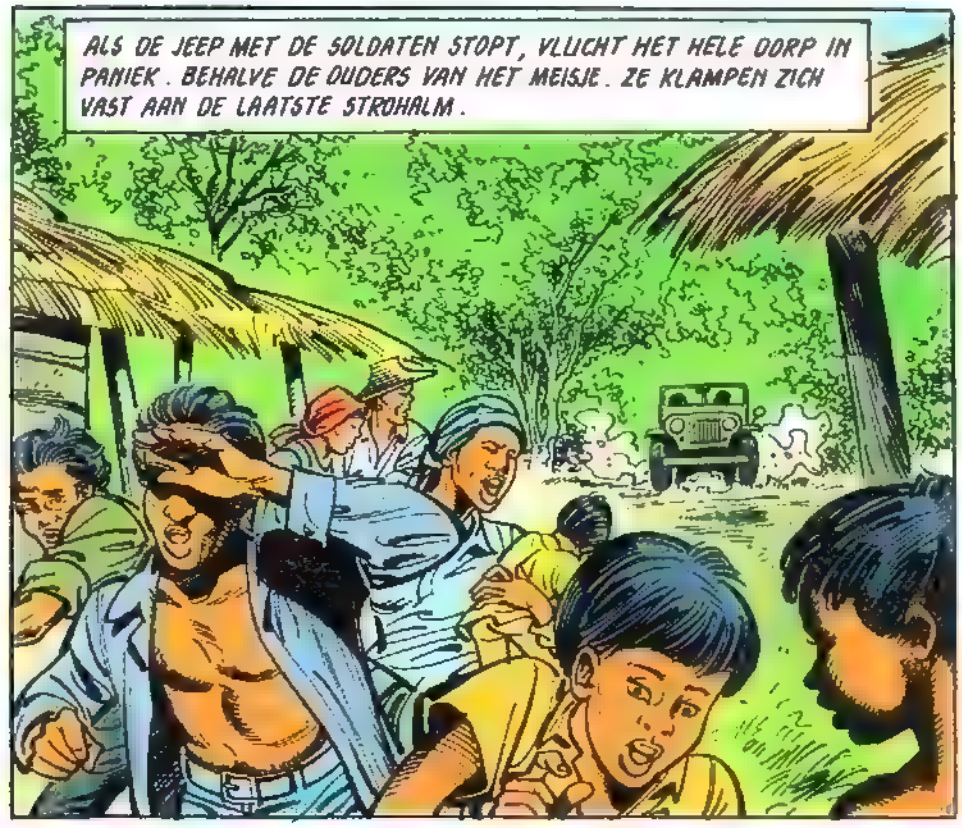
ALS DE JEEP MET DE SOLDATEN STOPT, VLUCHT HET HELE DORP IN PANIEK. BEHALVE DE OUDERS VAN HET MEISJE. ZE KLAMPEN ZICH VAST AAN DE LAATSTE STROHALM.

OOK AL GELOVEN ZE ER NIET IN.

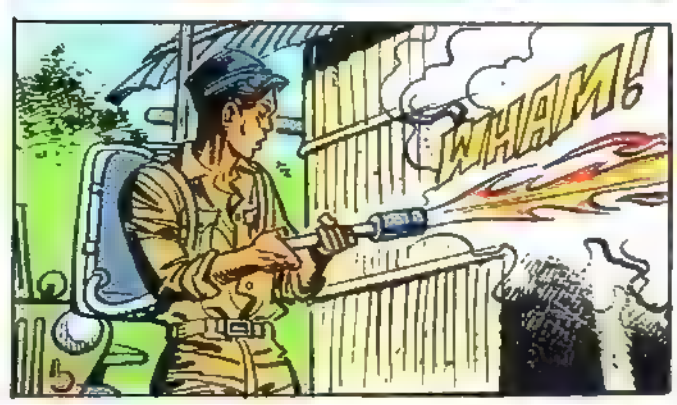
WHAM!

DE KHMERS ZIJN NU WERKELIJK BUITEN ZICHZELF. ZE HEBBEN ALLEEN NOG HUN WRAAK VOOR OGEN. ZE ONT- ZIEN NIETS OF NIEMAND.

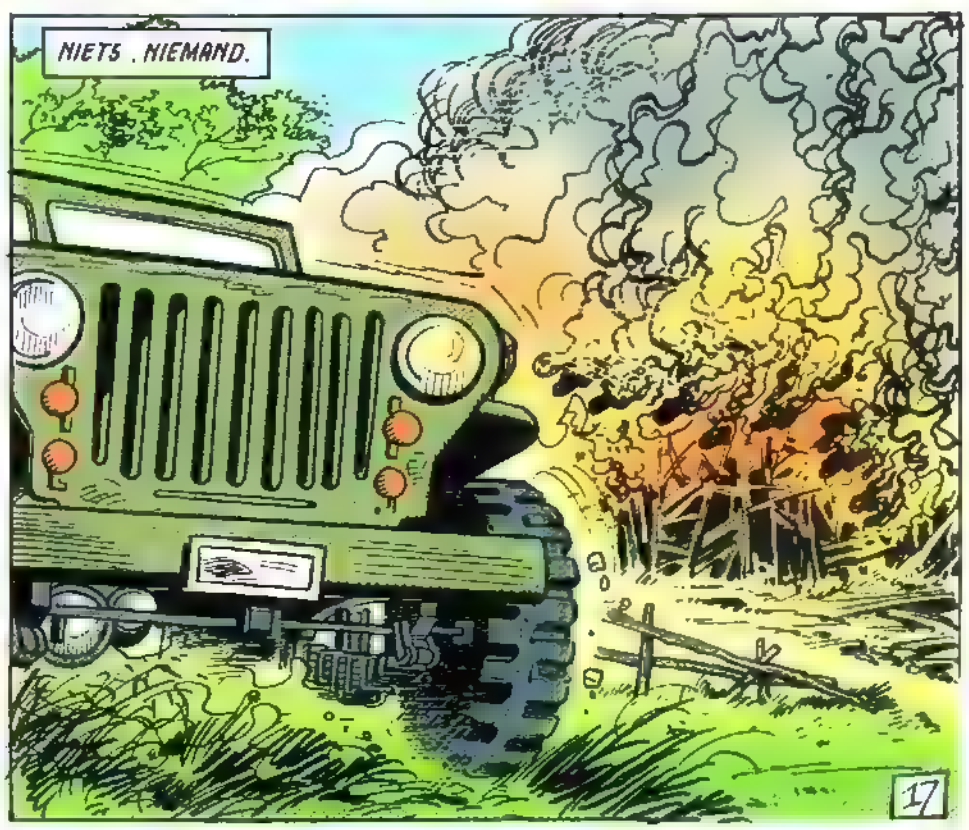
NIETS. NIEMAND.

ONDERTUSSEN...
KOM JE, APSARA ? WE MOETEN HIER WEG, VOOR DIE LUI WEER WAT ANDERS BEDENKEN.

MAAR ...
WAT NU ?
RUIK JE DAT NIET ?

EEN BRANDGEUR... UIT DE RICHTING VAN HET DORP.
EN LUISTER...

DE MOTOR VAN EEN JEEP. HIJ STOPT AAN DE RAND VAN DE JUNGLE.
DE SOLDATEN ZIJN TERUG !!

APSARA ! BLIJF HIER !!

LENIG ALS EEN AAP KLIMT APSARA OP DE BUITENMUUR VAN DE TEMPEL.

HOE HEEFT ZE DAT GEDAAN ? ER IS NIET TEGEN DIE MUUR OP TE KOMEN !!
APSARA ! ALSJEBLIEFT !

KOM MEE. WE MOETEN HAAR OPVANGEN VOOR ZE DOMME DINGEN DOET.

NEE !!

DE OUDERS VAN APSARA ! DIE SCHURKEN WILLEN ONS OP DEZE MANIER TOT OVERGAVE DWINGEN.

WAT IS ER, BESSY ?

BESSY ... NEE. BLIJF BIJ ONS !

WAT GEBEURT ER TOCH, ANEKA ?

BESSY HEEFT EEN HOGERE MACHT GE-VONDEN DAN ONS, ANDY, APSARA...

PAW!

TERZELFDER TIJD...

NEE ! NIET SCHIETEN !! IK KOM ONDERHAN-DELEN !

OH !

ANEKA KAN NOG NET DE MOORDENDE KOGELREGEN ONTWIJKEN.

MAAR ANEKA HERSTELT ZICH SNEL, EN...

ANEKA ! HOU VOL !!
NEE, ANDY... BLIJF WEG !!

OH ANDY... WAAROM LUISTER JU OOK NOOIT EENS NAAR ME ?

ZWOK!

WIL JE ABSOLUUT ZIEN WAT WE MET JE LIEFJE DOEN ?

NEE ! NÉÉEE !

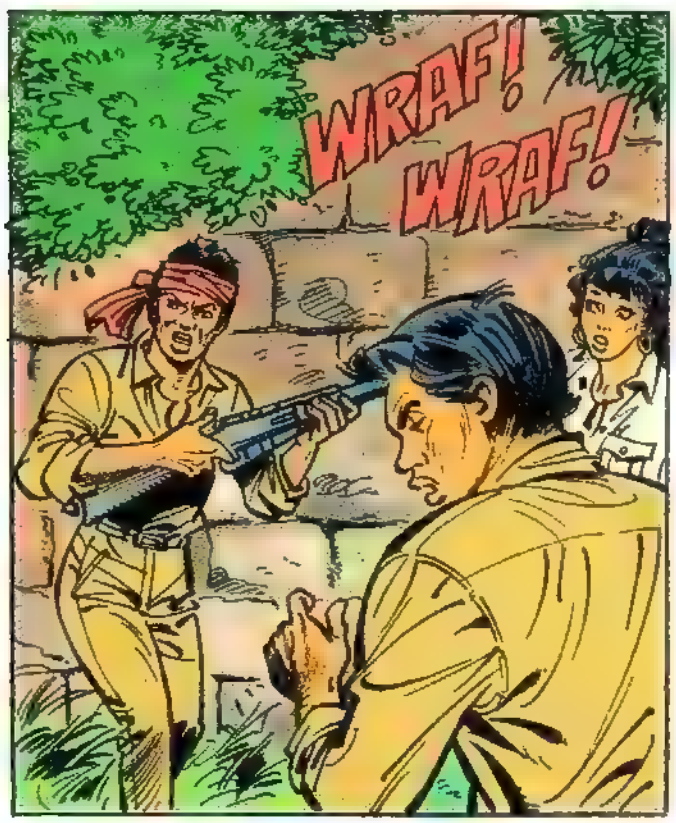
WRAF! WRAF!

WOEDEND, MET HET SCHUIM OP DE LIPPEN, SNELT BESSY HAAR VRIENDEN TE HULP.

PAW!
GOED ZO, BESSY!!

ANEKA MAAKT VAN DE VERWARRING GEBRUIK OM HAAR TWEE AANRANDERS UIT TE SCHAKELEN...

TERWIJL OOK ANDY ZICH NIET ONBETUIGD LAAT.

DE OUDERS VAN APSARA !

NEEM DAT GEWEER ! TERUG DE TEMPEL IN ! VLUG !!

ONMOGELIJK ... WE KUNNEN ONS NIET ALLEMAAL LATEN GEVANGENNEMEN !

MAAR KOM DAN TOCH, APSARA !!

BESSY LUISTERT NOG SLECHTS NAAR HET MEISJE .

BESSY ! APSARA !

LATER ! VLUCHT !!!

ENKELE GEWEERSCHOTEN ONTNEMEN DE SOLDATEN DE LUST OM ANDY EN ANEKA DE TUNNEL IN TE VOLGEN.

PAW ! PAW !

VOORLOPIG...

JE KENT DE STRAF VOOR EEN SOLDAAT DIE ZIJN GEWEER LAAT AFNEMEN !

GENADE KAPITEIN...

VOORLOPIG SPAAR IK JULLIE. IK HEB ELKE MAN NODIG OM HÉN DAAR TE GRAZEN TE NEMEN.

EN ... EN NU ?

WE MOETEN DIE MENSEN BEVRIJDEN, HOE DAN OOK.

ANDY ... IK HEB BESSY NOG NOOIT ZO GEZIEN. ZE GING TE-KEER ALS EEN WIL-DE.

EN MAAR GOED OOK. ZIJ EN DAT MEISJE HEBBEN ONS LEVEN GERED.

WELKE VREEMDE KRACHTEN BE-ZIT DIE APSARA ?!?

VRAAG NIET NAAR WAT JE NIET KAN BEGRIJPEN. AANVAARD HET GEWOON.

ONDERTUSSEN PROBEREN DE DORPELINGEN DE BRAND TE BLUSSEN EN HUN SCHAMELE BEZITTINGEN TE REDDEN.

DE OSSEN ZIJN NOG BINNEN ! WE MOETEN ZE BE-VRIJDEN !!

MEUH-MEEEEEUH

TJAK!

IN PANIEK VLUCHTEN DE DIEREN UIT DE BRAN-DENDE STAL. HUN REDDERS WORDEN BIJNA VERTRAPPELD.

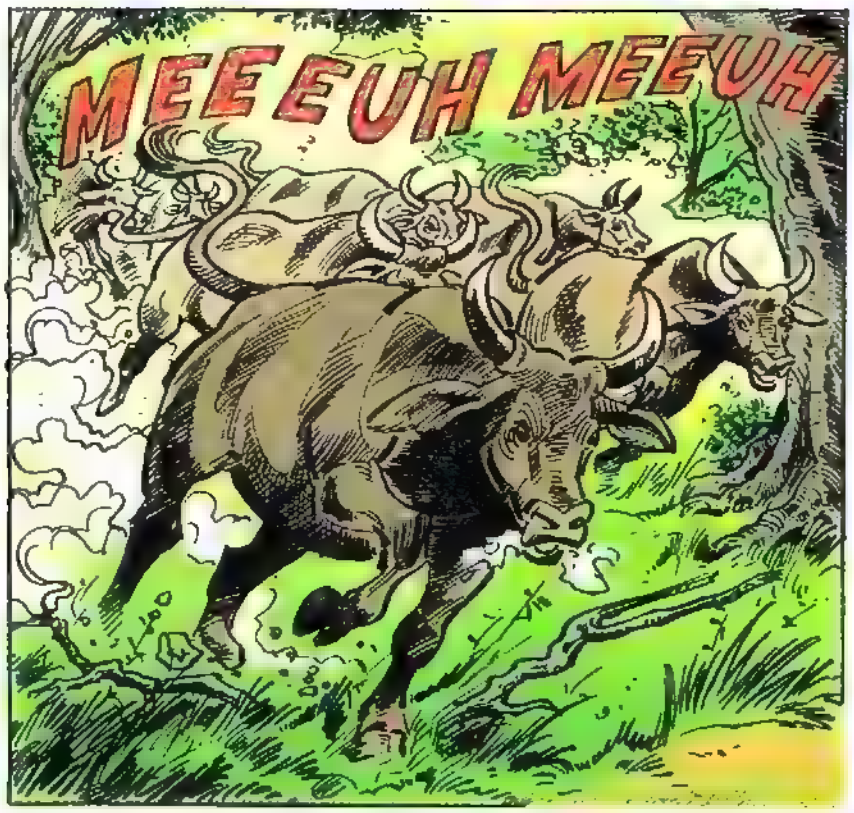
MEEUH MEEUH

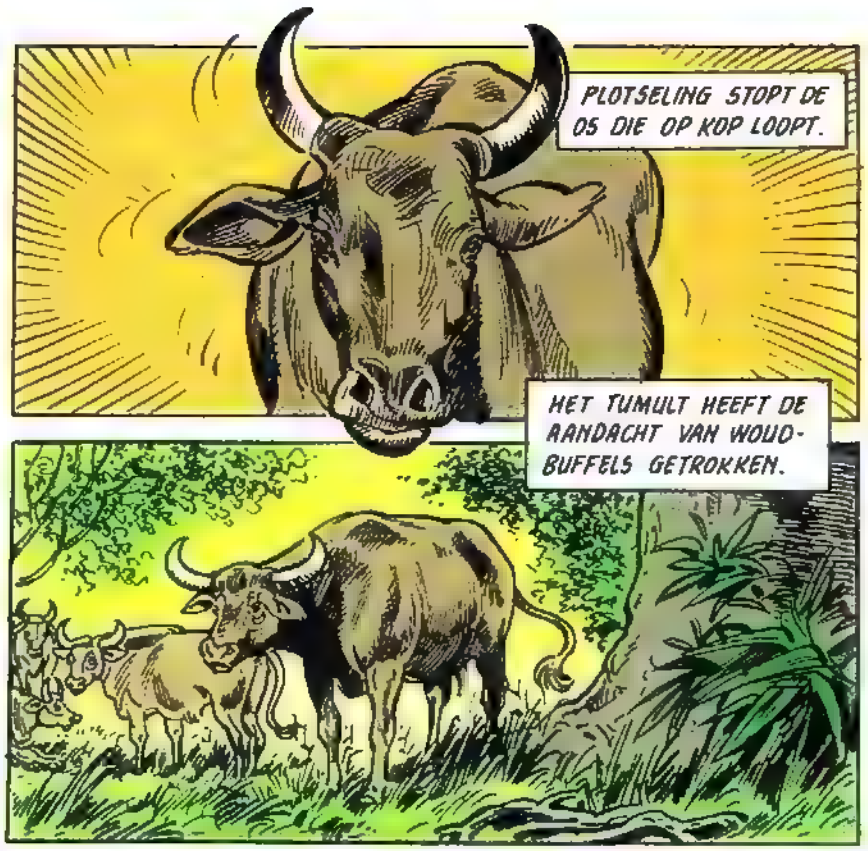
PLOTSELING STOPT DE OS DIE OP KOP LOOPT.
HET TUMULT HEEFT DE AANDACHT VAN WOUD-BUFFELS GETROKKEN.

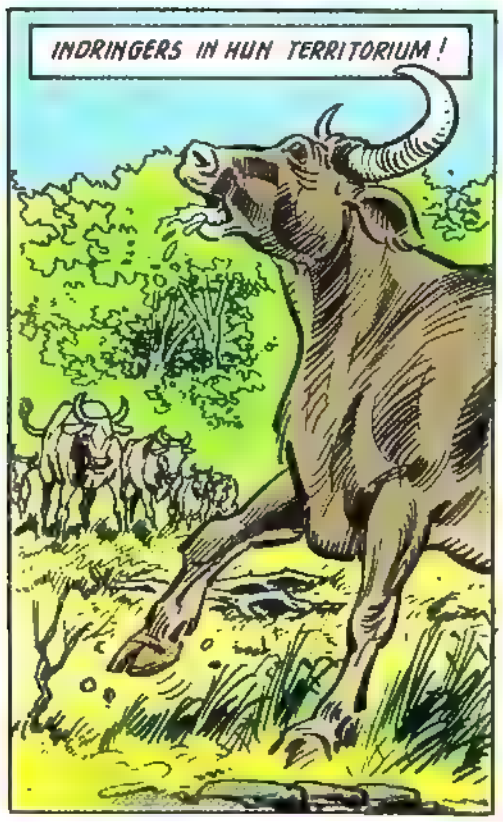
INDRINGERS IN HUN TERRITORIUM !

EVEN STAAN DE TWEE RIVALEN ONBE-WEEGLIJK TEGENOVER ELKAAR...

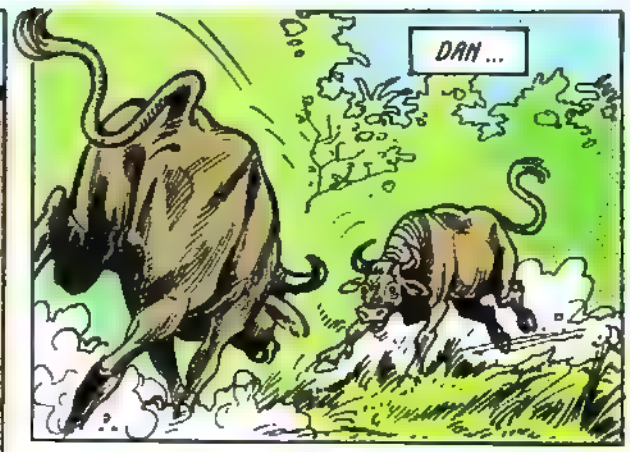
DAN ...

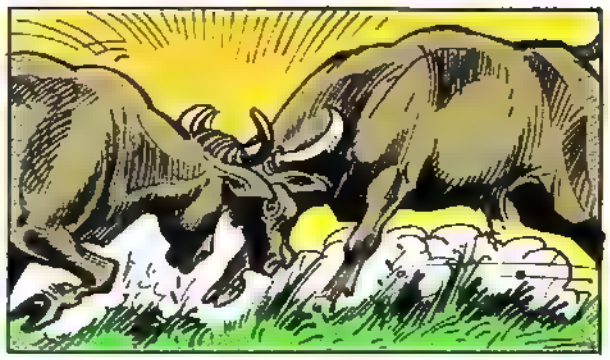

GEEN VAN DE TWEE WIL WIJKEN VOOR DE ANDERE. STEEDS OPNIEUW BEUKEN ZE OP ELKAAR IN. MOET DIT EINDIGEN MET DE DOOD VAN ÉÉN VAN HEN ?

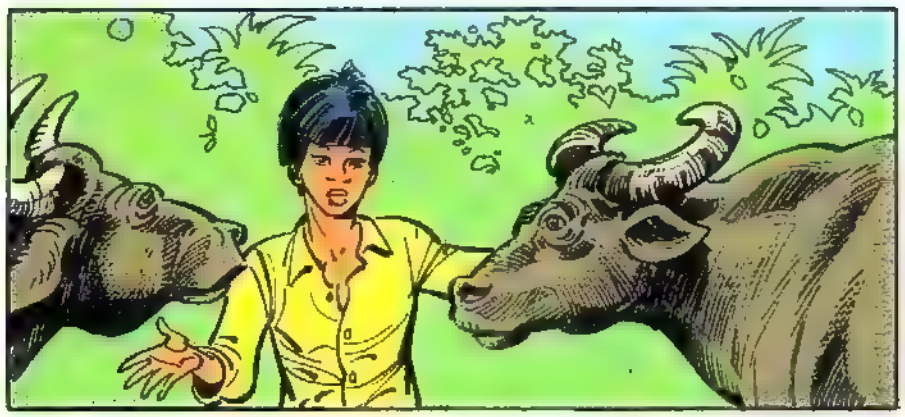

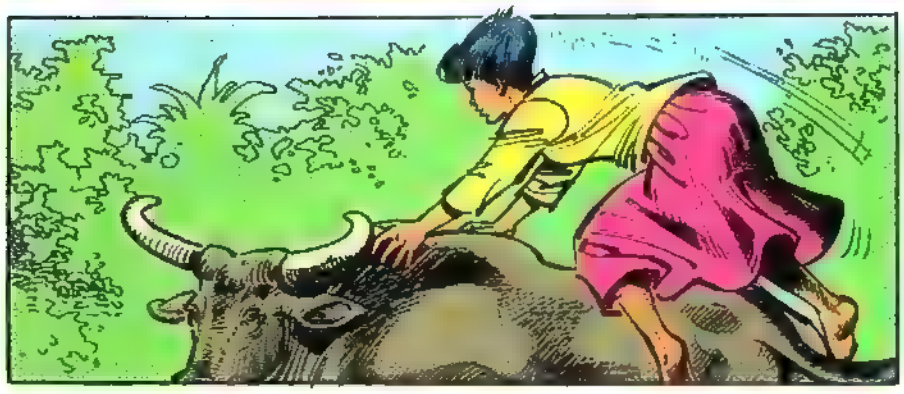

ZONDER AARZELEN GEHOORZAMEN ZOWEL DE OSSEN ALS DE BUFFELS HET STILLE MEISJE .

VASTBERADEN, MET SLECHTS ÉÉN PLAN VOOR OGEN, LEIDT ZE DE BUFFELS NAAR EEN RIVIERTJE IN DE BUURT VAN DE TEMPEL .

TERZELFDER TIJD ZOEKEN ANEKA EN ANDY IN DE TEMPELRUÏNES NAAR NOG BRUIKBAAR MATERIAAL ...
ANEKA ! MOET JE DAAR ZIEN !!
ZENDAPPARATUUR.

ONGETWIJFELD ACHTERGELATEN DOOR DE ARCHEOLOGEN TOEN ZE UIT KAMPUCHEA MOESTEN WEGVLUCHTEN .
DE BATTERIJEN ZIJN LEEG . MAAR DAAR WEET IK WEL IETS OP.

ALS JE BATTERIJEN MAAR LANG GENOEG IN DE ZON LEGT , GEVEN ZE NOG WEL EEN BEETJE ENERGIE... HOE IS HET MET ONZE "VRIENDEN" BUITEN ?
VOORLOPIG RUSTIG , MAAR JE KAN ER DONDER OP ZEGGEN DAT ZE ZICH SUF PIEKEREN HOE ZE DOOR DE TUNNEL KUNNEN KOMEN.

TERWIJL ZE ZICH MOED INZUIGEN MET DRUGS, LUISTEREN DE MANNEN NAAR HET AANVALSPLAN VAN HUN KAPITEIN.
NU ZE GEWAPEND ZIJN, KOMEN ZE NOOIT DOOR DIE TUNNEL . ER IS SLECHTS EEN MOGELIJKHEID ... HEN NOGMAALS NAAR BUITEN LOKKEN .
ZE LATEN ZICH GEEN TWEEDE KEER VANGEN .
OH NEE ?

WESTERLINGEN ZIJN ZWAK. ZE KUNNEN NIET TEGEN HET GELUID VAN KERMENDE MENSEN.
HAHAHA HAHAHA!

EN KERMEN ZULLEN ZE!
VANAVOND, ALS HET DONKER WORDT EN ZE ONZE HINDERLAGEN NIET KUNNEN ZIEN. IK WIL GEEN VERRASSINGEN MEER.

OP DAT MOMENT...
ZIEZO. ALS IE HET NU NIET DOET, ZAL HIJ HET NOOIT DOEN.
IK STEL 'M AF OP DE INTERNATIONALE NOODFREQUENTIE.

MAYDAY. MAYDAY... WE WORDEN GEVANGENGEHOUDEN DOOR DE RODE KHMERS IN DE TEMPELS VAN ANGKOR. HOORT IEMAND ONS?... ALSJEBLIEFT! DIT IS EEN NOODOPROEP!! HET IS EEN KWESTIE VAN UREN!!

STIL... IK HOOR WAT...
...ONTVANGEN... ONDERWEG... HELIKOPTER... MOED HOUDEN...

NIETS MEER! VERDUVELD!!
WE WETEN TOCH GENOEG? WE ZIJN GERED!!

MISSCHIEN... ALS WE DIE AASGIEREN VAN ONS LICHAAM KUNNEN HOUDEN.

EN DAN VALT DE AVOND OVER DE JUNGLE VAN ANGKOR...

HET UUR WAAROP VOOR VELEN DE JACHT BEGINT.

JAGER EN GEJAAGDE. EEN STRIJD OP LEVEN EN DOOD.

HET SLACHTOFFER HEEFT STEEDS EEN KANS OM TE ONTSNAPPEN.

HET VERSCHIL MET DE 'MENSEN'...

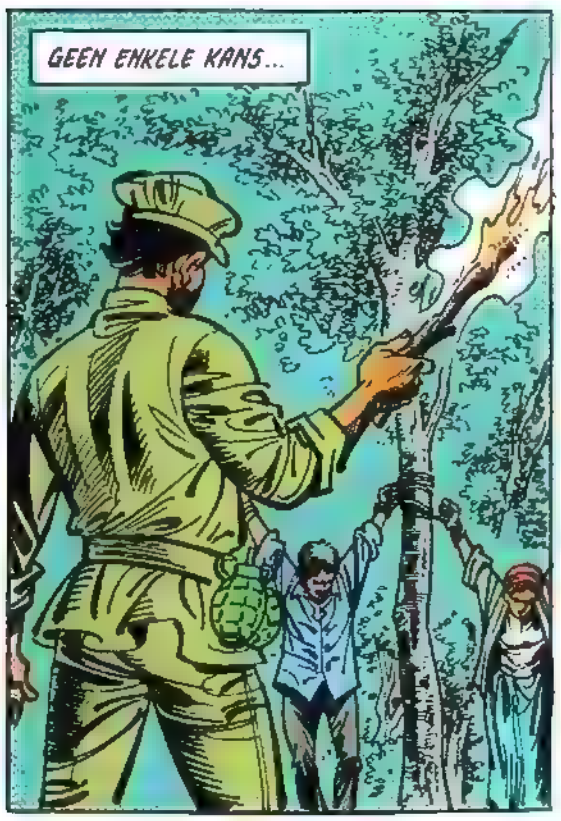
GEEN ENKELE KANS...

AAGH !!

AAAGH !!
DE SCHOFTEN!
NIET AAN TOEGEVEN. JE WEET DAT ZE ONS HIERMEE NAAR BUITEN WILLEN LOKKEN !!

KOM, KOM... DOE JE BEST. GILLEN, ZEI IK JE !!

IK HOU HET NIET UIT !! W... WAAR BLIJFT DIE HULP ?

WHAOUUU.

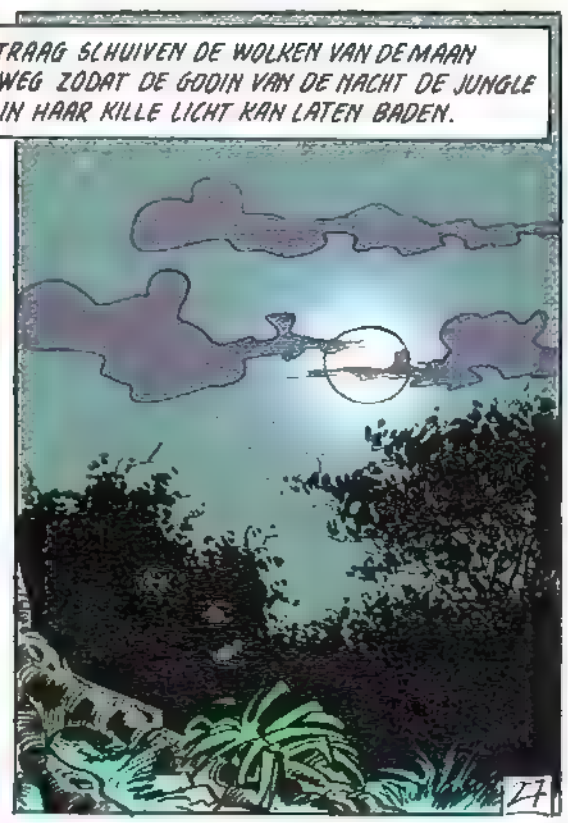
TRAAG SCHUIVEN DE WOLKEN VAN DE MAAN WEG ZODAT DE GODIN VAN DE NACHT DE JUNGLE IN HAAR KILLE LICHT KAN LATEN BADEN.

HOU JULLIE KLAAR ...

JULLIE DAAR BINNEN... KIJK WAT IK MET HEM DOE. ZOU JE HEN NIET KOMEN REDDEN ? EEN WANHOPIGE POGING OM HEN TE HELPEN?

IK WEET DAT HET MIJN DOOD WORDT... MAAR IK KAN ZE TOCH NIET ZOMAAR LATEN AF - SLACHTEN?!?
ANDY... WAT MOETEN WE DOEN ?

VECHTEN. KOM MEE.

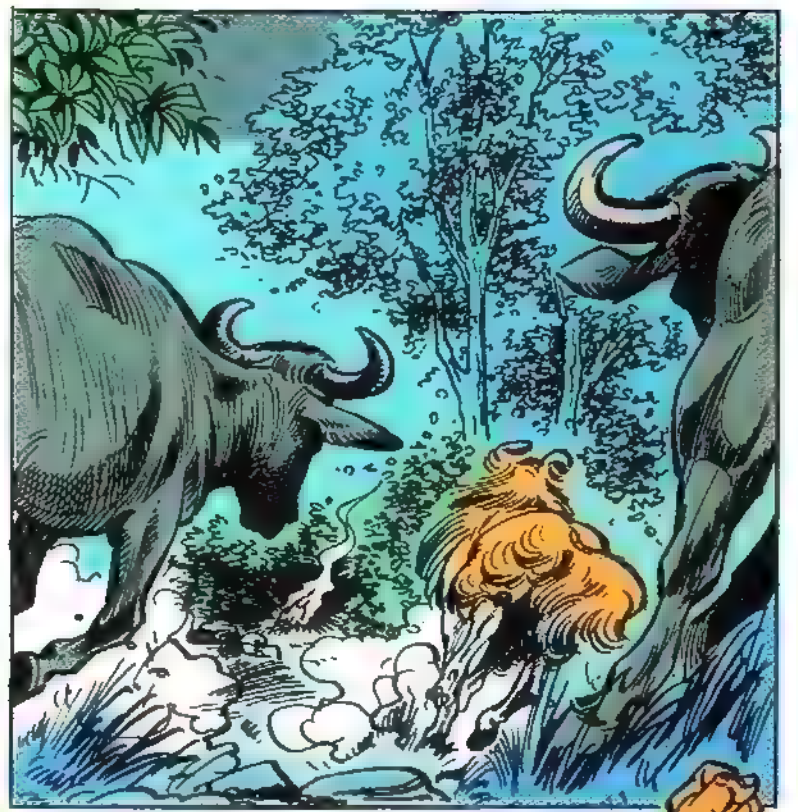

STERF DAN!!!

YIAAAAA

HAHAHAHA! SLA TOE, MANNEN ! MAAK ZE AF !! HAHAHAHA !!

JULLIE HEB IK NIET LANGER NODIG .

OP DAT PRECIEZE MOMENT...

W... WAT NU WEER ?

RUSTIG HEFT APSARA EEN BEVELENDE ARM:

HET RESULTAAT IS VERBLUFFEND.

EEN VOGELSPIN ! AAAGH !!

NEE ! NIET BIJTEN !!

ONDERTUSSEN STUITEN DE SOLDATEN IN DE TUNNEL NAAR DE TEMPEL OP MEER WEER-STAND DAN ZE VERWACHT HADDEN ...

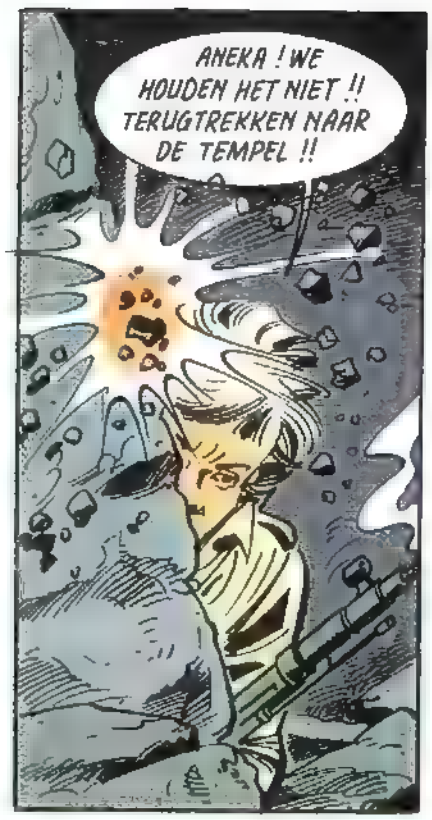
ANEKA ! WE HOUDEN HET NIET !! TERUGTREKKEN NAAR DE TEMPEL !!

DAT IS GEEN OPLOSSING. ZE ZIJN HET VECHTEN GEWOON... VROEG OF LAAT MOETEN WIJ ERAAN GELOVEN.
PAW!

OH NEE ... OOK DAT NOG. GEEN KOGELS MEER!!
KLIK

DAAR HEB JE DIE DUIVELSHOND WEER.
SCHIET !!

AAAAH !
DE SOLDATEN ZIJN VERSTIJFD VAN SCHRIK. DE GEWEREN ZWIJGEN. EEN DOODSE STILTE VALT IN DE TUNNEL.

BESSY !!! GOEIE OUWE MEID. KOM HIER !!

WAT SCHEELT JE ? ZE SCHIETEN NIET MEER... WIL JE DAT IK MEEGA ?!?
ANDY ... LUISTER NU EINDELIJK EENS NAAR GOEDE RAAD!!

LAAT JE NIET GAAN. ZE ZITTEN IN HET NAUW !!

OP DAT MOMENT ZET APSARA MET HAAR BUFFELS EN OSSEN DE AANVAL IN.

JA, MEISJE. IK HELP MOEDER.

DOE JIJ WAT JE MOET DOEN , MIJN DOCHTER .

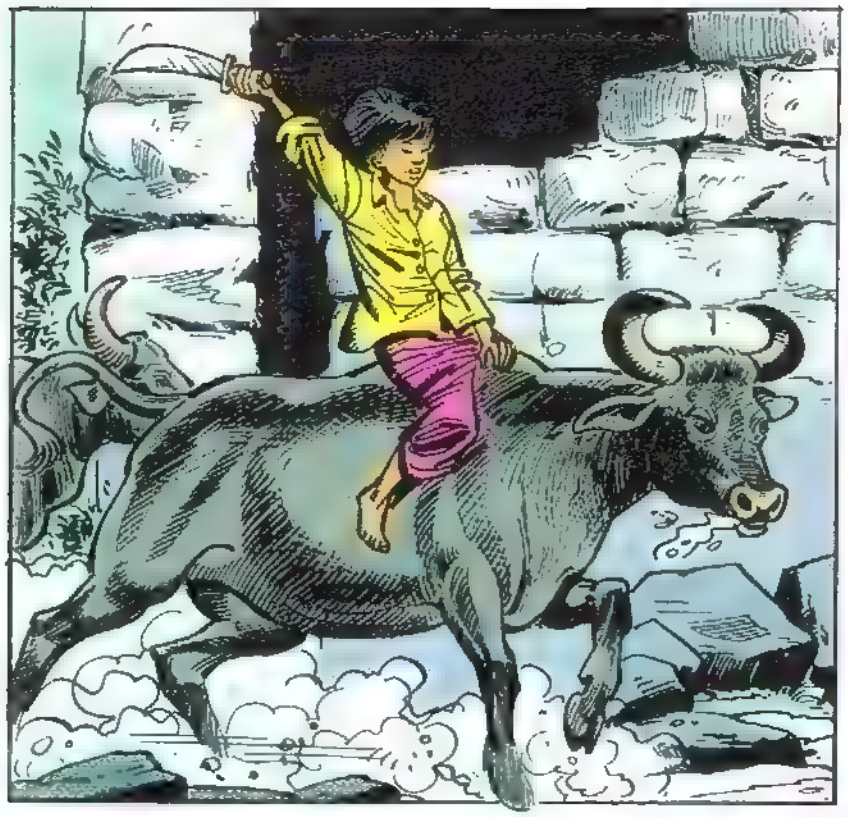

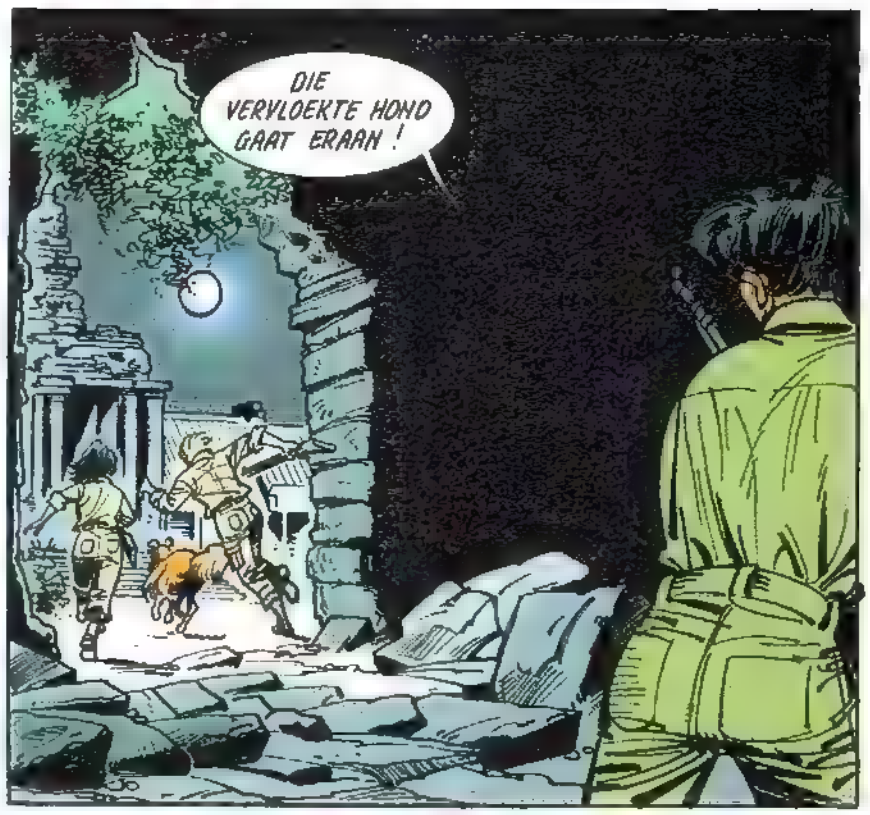
DIE VERVLOEKTE HOND GAAT ERAAN !

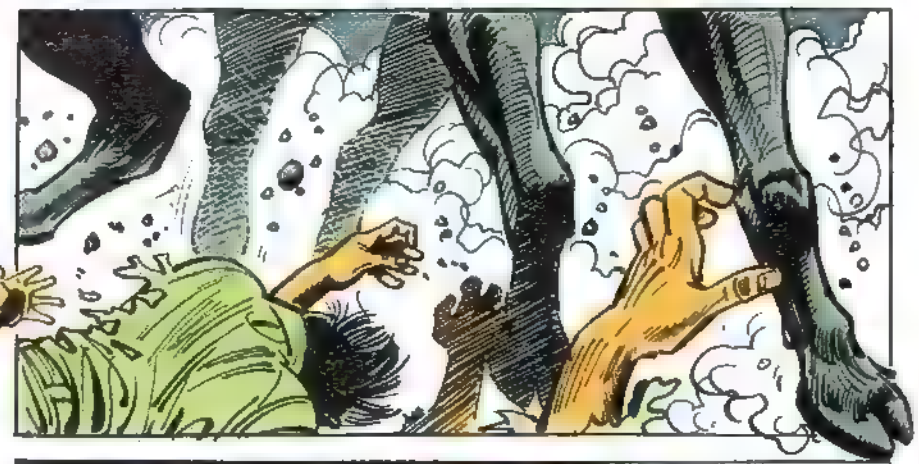

DE WERVELWIND VAN HOEVEN IS DODELIJK EFFECTIEF ALS WAPEN ...

DE STRIJD IS VOORBIJ. ALLEEN HET DREUNEN VAN DE HOEVEN VAN DE OSSEN EN BUFFELS IS NOG HOORBAAR. APSARA MAAKT HAAR ERERONDE.

VRESELIJK.

APSARA ! NEE...

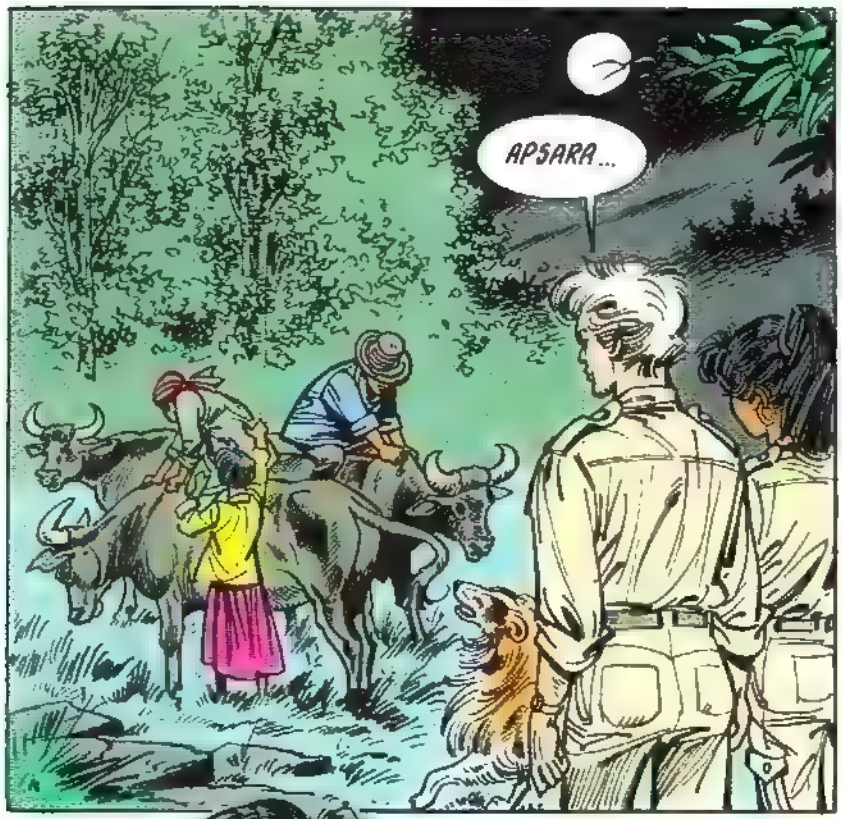
APSARA...

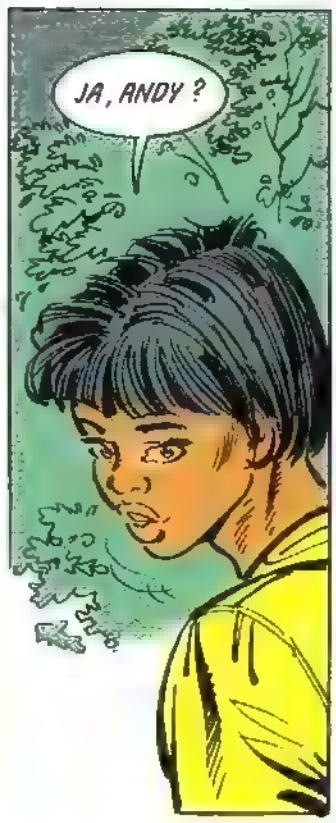
JA, ANDY ?

APSARA ! JE SPREEKT !!
JA... VERBAAST JE DAT ?
MAAR... WAAROM HEB JE DAN TOT NU TOE GEZWEGEN ?

MENSEN ZIJN HET TE DIKWIJLS NIET WAARD DAT JE TOT ZE SPREEKT. ALLEEN MET DIEREN KAN JE ECHT PRATEN .

IS HET NIET , BESSY ?

NOG ÉÉN VRAAG .?.
JA ?

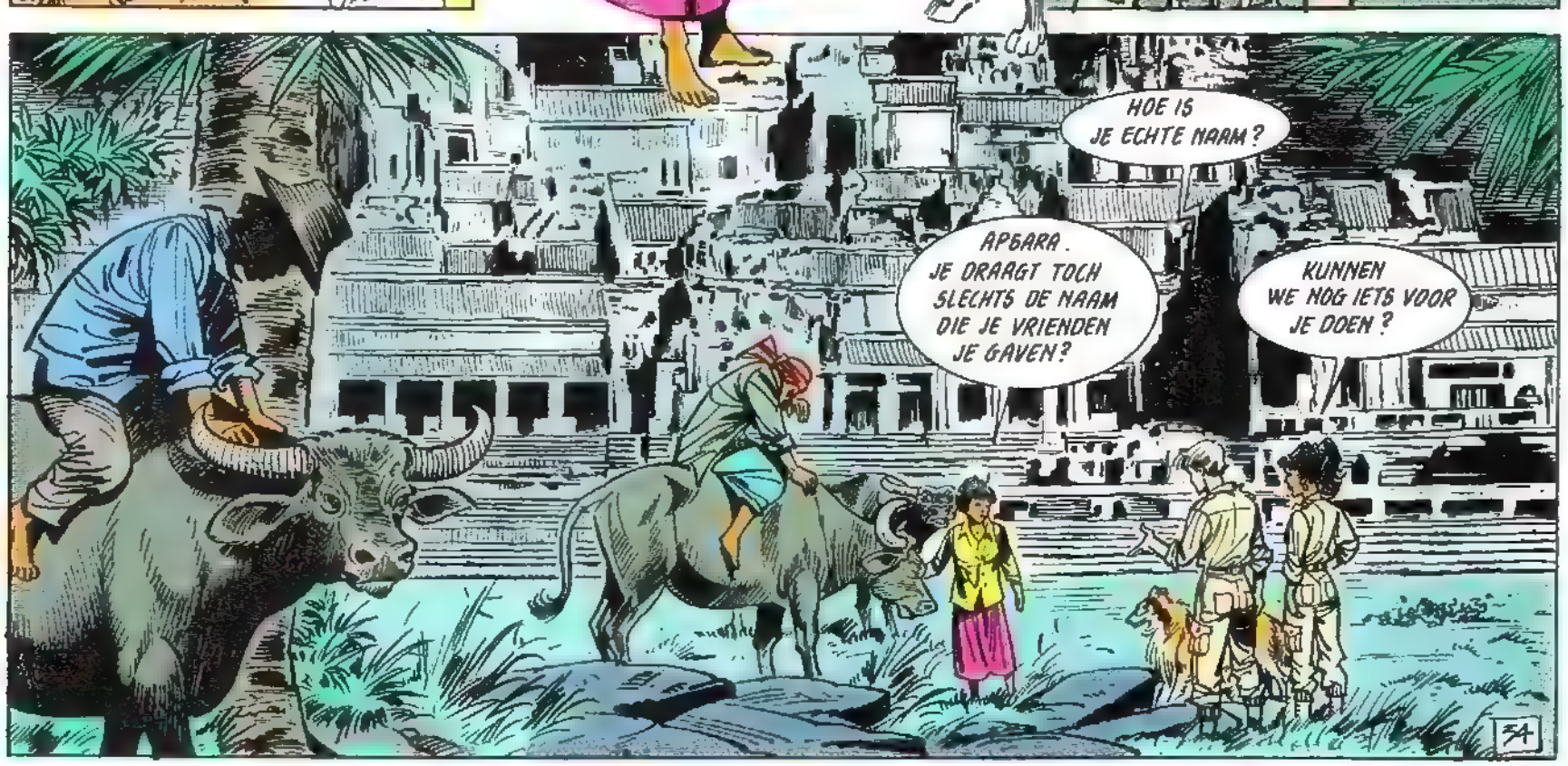
HOE IS JE ECHTE NAAM ?
APSARA . JE DRAAGT TOCH SLECHTS DE NAAM DIE JE VRIENDEN JE GAVEN?
KUNNEN WE NOG IETS VOOR JE DOEN ?

DAT IS ÉÉN VRAAG TE VEEL. MAAR LUISTER...

LAAT ONS LAND MET RUST. LAAT ONS WEER DANSEN, BEELDHOUWEN, TEMPELS BOUWEN.

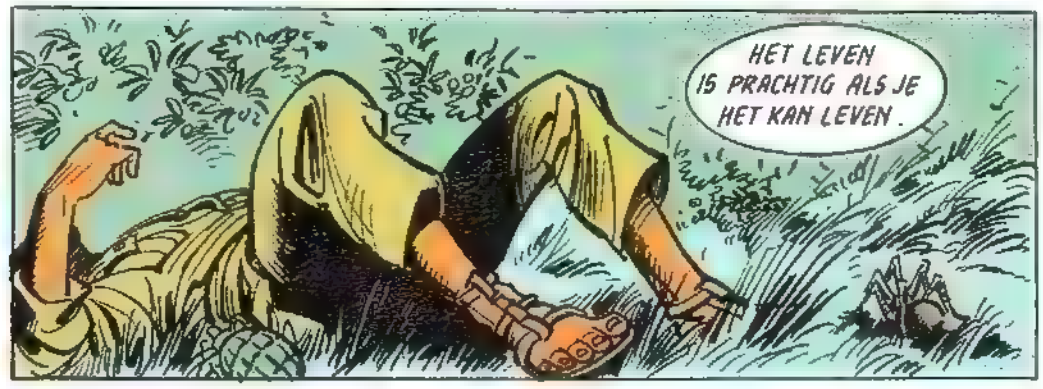
HET LEVEN IS PRACHTIG ALS JE HET KAN LEVEN.

ANDY ! KIJK !!

EEN HELIKOPTER. DIE HEEFT ONS NOODSEIN OPGEVANGEN.

HI ! US BASE RESCUE. BLIJ JULLIE UIT DE PENARIE TE HALEN.
BLIJ DAT WE ER UIT ZIJN OOK.
EUH... ANDY...

NOG EENTJE ! EEN VIËTNAMEES ! EERST ZIE JE ZE NIET, DAN VALLEN ZE BIJ BOSJES UIT DE LUCHT.

LETTERING : ANITA SCHAUWVLIEGHE

Meester over alle dingen

De mens oefent een overheersende invloed uit op alle andere leven op deze aarde, zoveel is wel duidelijk als je om je heen kijkt, maar toch... Soms slaat de natuur terug, hard en genadeloos, en zonder dat er iets aan te doen is, wat je ook probeert.

Heeft de mens echt wel controle over al het andere leven rondom hem? Soms lijkt het wel zo. We kappen de bossen om meubelen te maken voor ons comfort, om plaats te maken voor nieuwe leefruimte voor ons, om papier te maken om deze strip op te drukken. We bedekken de halve aarde met beton om ons steeds maar sneller te kunnen verplaatsen. We graven in de buik van de aarde naar ertsen om er allerlei dingen van te maken die we kunnen gebruiken.

Als dit op een verantwoorde manier gebeurt, is er letterlijk en figuurlijk geen vuiltje aan de lucht. Dan nemen we niet meer van de aarde weg dan dat die zelf kan missen, gaan we over de grens, dan plegen we roofbouw, dan vermoorden we de aarde waarvan we zo afhankelijk zijn.

Misschien zijn we daarmee nu wel bezig. Kijk naar de vervuilde stranden, naar de stinkende rivieren, naar de bossen die dood zijn door de zure regen. Maar de mens is niet oppermachtig, dat merken we steeds meer.

1000 jaar cultuur

Soms word je pijnlijk met je neus op het feit geduwd dat de korte tijd dat de mens nog maar op de wereld rondloopt, en er alles naar zijn zin probeert te maken, niets is vergeleken met de eeuwigheid van de natuur. En dat hij het steeds tegen die natuur zal moeten afleggen.

In het land van Apsara, Cambodja of Kampochea, noem het zoals je wilt, neemt de natuur stilletjes een stuk terug van wat haar is afgenomen: de eeuwenoude tempels van Angkor.

Angkor, wat zoveel betekent als "De Stad", strekt zich temidden van de jungle uit over een opppervlakte van zeven en een halve kilometer van noord naar zuid en van drieëntwintig kilometer van oost naar west. Het

was geen stad om écht in te wonen, het was een heiligdom waar de koningen met hun hofhouding verbleven. Er werden in de loop der tijden niet minder dan 72 kunstwerken opgericht: tempels, maar ook kanalen en dijken die een heel irrigatiesysteem vormden dat het mogelijk maakte de hele bevolking rond Angkor voldoende rijst te verschaffen. Het hele complex werd gebouwd tussen de jaren 900 en 1200, toen wij in Europa de mooiste kathedralen bouwde.

Angkor was gedurende vele eeuwen de hoofdstad van een cultureel hoogstaande bevolking, de Khmers. Hun leiders bestuurden het land met strenge hand en hun macht straalde uit over een groot deel van Azië dat we nu Cambodja en Viëtnam noemen. Ze regeerden met strenge hand. Hun wil was wet. Was het omdat ze zich heel goed bewust waren van hun nietige plaats in de wereld en in het leven dat ze de natuur zo eerbiedigden, of zouden ook zij zoals wij nu diezelfde natuur vermoord hebben als ze daartoe de nodige technische hulpmiddelen gehad zouden hebben?

De goddelijke danseres

We weten het niet, maar het is een feit dat ze kunstwerken van ongekende schoonheid achterlieten. Overal in de tempels vinden we sculpturen terug van Apsara's, de goddelijke danseressen. De legendes vertellen dat zij bijzondere machten bezaten, dat ze één waren met de natuur. Net zoals het meisje Apsara in het Bessy-album dat je net hebt gelezen. Zij vindt het niet nodig om te praten. Zij begrijpt de natuur zo ook wel, en de natuur begrijpt haar.

Zij maakt geen misbruik van de natuur en dus is zij er meester over. Wie de natuur vergeet, wordt erdoor vernietigd. Noem dat maar de symboolvolle inhoud die achter dit spannende verhaal steekt.

Ten dode opgeschreven

Het is lang niet zeker dat de tempels van Angkor zullen blijven bestaan. Beetje bij beetje moet dit overblijfsel van opperste menselijk macht plaats maken voor de natuur. De jungle sluit de mens steeds verder in, en als er niet snel iets gebeurt is er binnenkort niets meer van over.

PLANODRUKKERIJ ANTWERPEN nv
KLAPROOSSTRAAT 51 B 2610 WILRIJK

Vanaf de dertiende eeuw al begon de uitstraling van de Khmers over hun deel van de wereld te verminderen. De tempels werden slechter onderhouden. Zoals je bij ons op slordige tuinpaden gras tussen de stenen vindt, zo begon de jungle steeds meer terrein te winnen op de bouwwerken van Angkor.

De archeologen wilden ze bewaren en het lukte hen aardig ook. Onder leiding van de Fransman Bernard Philippe Groslier werkten 1000 mensen dag in dag uit om de tempels vrij te houden van overwoekering. Het leek alsof ze de strijd tegen de oprukkende jungle zouden winnen, tot ze door de nieuwe oorlogen in 1970 gedwongen werden om te vluchten. Traag, maar zeker, rukte de jungle weer op. Wat opeenvolgende oorlogsverwoestingen niet konden, kunnen de planten en bomen nu wel.

De beelden van de goden, de trotse vertrekken waar ooit koningen hebben gewoond, worden overwoekerd, de muren worden uit elkaar gereten door de kracht van de jungleplanten.

Hoe droevig dit ook is, het is aan de andere kant een waarschuwing dat de natuur niet met zich laat spotten, dat zij steeds het laatste woord zal hebben. Een boodschap die we onthouden, die de mens moet helpen om zijn plaats in de wereld terug te vinden. Niet boven de natuur, maar er midden in, eerbiedig en beseffend dat we toch maar kleine garnalen zijn tegenover deze overmacht.

NIEUW.

Andy en Bessy in hun nieuwe rol van 'natuurkommando'.

Samen met Aneka reizen ze de hele wereld rond om te trachten de bedreigde natuur van de ondergang te redden. Dat deze zoektochten bijna altijd uitmonden in spannende avonturen zal iedere lezer vanaf de eerste pagina ontdekken.

BESSY

1. DE RUBBERJAGERS
2. HET VERBODEN EILAND
3. DE NACHT VAN DE SCHILDPAD
4. DIGIT
5. DIAN
6. CLUB CARIBBEAN
7. GEBROKEN PIJLEN
8. WATER
9. DE WILDE JAGER
10. OLIE OP DE GOLVEN
11. BIJ NACHT EN ONTIJ
12. DE NACHT VAN DE OOIEVAAR
13. EL CONDOR PASA
14. DE GEVLEUGELDE PLAAG
15. LOONSLAVEN
16. DOODSGOUD
17. SPOREN IN DE SNEEUW
18. DE HEREN VAN HET WOUD
19. MET HUID EN HAAR
20. APSARA

9 789002 163814

ISBN 9002 16381 9 D/1990/0034/279 1/10/90

© 1990 BY STANDAARD UITGEVERIJ ANTWERPEN-BELGIUM